Vyšší odborná škola, střední zdravotnická škola

a základní škola MILLS, s. r. o.

Problematika vlivu počítačových her a televize na chování dětí

Sociální práce

Vypracovala: Gabriela Bláhová

Vedoucí práce: Vladimíra Hubená, DiS.

Čelákovice 2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci vypracovala samostatně a všechny použité písemné i jiné informační zdroje jsem řádně ocitovala. Jsem si vědoma, že doslovné kopírování cizích textů v rozsahu větším než je krátká doslovná citace je hrubým porušením autorských práv ve smyslu zákona 121/2000 Sb., je v přímém rozporu s interním předpisem školy a je důvodem pro nepřipuštění absolventské práce k obhajobě.

V Čelákovicích dne 24. 8. 2012 …….

Gabriela Bláhová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Vladimíře Hubené, DiS. za vedení absolventské práce, cenné rady, připomínky a podporu, kterou mi po dobu psaní této práce poskytovala. Dále bych chtěla poděkovat Věře Fiřtové za rady, podporu, trpělivost a věnovaný čas a celému kolektivu Mateřské školy speciální Drahaňská za jejich ochotu a velmi milý přístup.

Obsah

ÚVOD 5
1 CÍLE ABSOLVENTSKÉ PRÁCE 6
2 TEORETICKÁ ČÁST 7
2.1 Historie médií 7
2.1.1 Členění médií 9
2.1.2 Stručný přehled v ČR 10
2.2. Pojem agresivita 11
2.2.1 Dělení agrese 11
2.2.2 Agresivita v mediích a její projevy 12
2.2.3 Akční televizní seriály 14
2.3 Vliv agresivity na děti 15
2.4 Pozitivní vliv médií 17
2.5 Výzkumy 20
2.5.1 Dítě a rodina 23
2.6 Spolupráce školy s rodiči a dětmi 25
2.6.1 Ochrana dětí 25
2.6.2 Spolupráce s rodiči 27
2.7 Kampaň za zodpovědné sledování televize 30
2.7.1 Zákon o vysílání 31
2.8 Sociálně-právní ochrana dětí 32
2.8.1 Orgány zajišťující poskytování sociálně-právní ochrany dětí 35
2.8.2 Kurátor pro děti a mládež 36
2.9 Poruchy chování dětí 38
2.9.1 Sociálně patologické jevy 41
2.9.2 Dětská prostituce 43
2.9.3 Legislativní rámec 46
3 PRAKTICKÁ ČÁST 47
3.1 Shrnutí poznatků 47
3.1.1 Doporučení rodičům 47
3.1.2 Organizace pomáhající dětem 49
3.2 Prevence 51
3.3 Mateřská škola speciální 52
3.3.1 Průběžně pořádané aktivity 53

3.3.2 Denní program ve škole 54
3.4 Kazuistika 55
3.4.1 Vyšetření pediatrem 55
3.4.2 Logopedické vyšetření 57
3.4.3 Psychologické vyšetření provedené v Klokánku 58
3.4.4 Vstupní prohlídka při příjmu chlapce do speciální mateřské školy 59
4 DISKUSE 61
ZÁVĚR 63
SUMMARY 64
BIBLIOGRAFIE 66
PŘÍLOHY 70

ÚVOD

Jako téma absolventské práce jsem si vybrala problematiku vlivu mediálních prostředků na děti. Toto téma jsem si vybrala, protože mě na praxi zaujal případ chlapce, kterého média ovlivnila. Na praxi jsem chodila do Speciální mateřské školy v Čimicích.

Svou práci jsem rozdělila na část teoretickou a praktickou. V teoretické části mé práce jsem se věnovala problematice vlivu mediálních prostředků na děti. Jak se agresivita v médiích projevuje. Jaký vliv má na děti. A jaká opatření používá stát. A jaké prostředky používají rodiče.

Praktická část je zaměřená na prevenci před vlivem médií. Popsala jsem Speciální mateřskou školu v Čimicích, kde jsem byla na dlouhodobé praxi. Důvody umístění dítěte, denní program a potřebné dokumenty. Zařadím kazuistiku dítěte ovlivněného médii.

Mou prací bych chtěla docílit toho, aby se lidé především seznámili s danou problematikou, zamysleli se nad tímto aktuálním problémem, který je třeba stále řešit, a začali si více všímat toho, co se děje v jejich okolí.

Informace pro absolventskou práci jsem čerpala z odborné literatury, praktických zkušeností, rozhovorů s pracovníky v dané problematice, internetu a sociálních, zdravotních, pedagogických dokumentů dětí umístěných v mateřské škole speciální.

1 CÍLE ABSOLVENTSKÉ PRÁCE

Hlavní cíl

Hlavním cílem absolventské práce je popsat vliv počítačových her a televize na chování dětí v návaznosti na vlastní praktické zkušenosti.

Dílčí cíle

Dílčími cíli práce je popsat pozitivní a negativní vliv médií na děti. Zaměřit se na opatření, která mohou udělat rodiče a také stát. Rovněž popsat jedno pracoviště, do kterého může být dítě s problémovým chováním umístěno.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Historie médií

Podle Slovníku spisovného jazyka českého je (médium množné číslo média), zprostředkující osoba, prostředí, činitel, výplň prostoru nebo látka, ve které je předmět uložen. Může být popisem i pro DVD, knihu, časopis, elektronickou poštu (e-mail), leták, videokazetu, filmové nebo jiné audiovizuální dílo, gramofonovou desku apod. Historie médií je sociální komunikace možností vzájemné výměny informací mezi lidmi. Sociální komunikace je buď přímá - ústní komunikace, nebo nepřímá - pomocí tzv. mediátoru, zprostředkovatele, což je zařízení, které umožní překonat časovou i prostorovou vzdálenost mezi příjemcem a odesílatelem informace. Tímto mediátorem může být televize, kniha, rozhlas, internet atd. Obsahem média až na samotnou řeč je vždy jiné médium: obsahem písma je řeč. Komunikace po internetu se děje na základě písma apod. Podat tedy ve stručnosti vývoj médii je poměrně složité.

Vývoj médií je možné rozdělit na následující období:

a) období řečové komunikace

b) období dokumentové komunikace s fázemi rukopisného a tištěného textu

c) období elektronické komunikace či komunikace pomocí jiných technických prostředků (např. telegraf)

a) období řečové komunikace

Období řečové komunikace sahá od 1,2 milionu př.n.l. až po 9000 př.n.l. Objevuje se homo erectus, u nějž dochází ke změně struktury hrtanu, což vede ke komunikaci pomocí zvuků a později i k řeči. Z tohoto období známe předchůdce písma, kam patří:

1. mnemotechnické značky: položené větve, kameny, atd.
2. uzlové písmo, při kterém hrála roli barva i vzdálenost uzlů. U Inků se pomocí uzlů zobrazoval kalendář

3. nejznámějšími předchůdci písma jsou však jeskynní malby (pocházejí většinou z období 35 000 př.n.l. a méně; první nálezy - jeskyně Altamíra ve španělské Kantabrii). Záměry těchto maleb jsou nejasné. Uvažuje se o umělecké funkci i o funkci konkrétního sdělení.

b) období dokumentové komunikace s fázemi rukopisného a tištěného textu

Téměř všechny civilizace vyvinuly vlastní systém písma. Z jejich odlišnosti lze usoudit, že nemají společný původ. Stále se rozvíjející společnost musí své poznatky, informace fixovat. Civilizace vznikají na několika nezávislých územích v pořící Nilu, meziříčí Eufratu a Tigridu. Důvodů, proč vzniklo písmo, bylo velmi mnoho. Dnes se uvažuje především o vojenských, náboženských a ekonomických důvodech.

Evropské písmo vznikalo v Egyptě a Mezopotámii ve 4. tisíciletí př.n.l. Používaný psací materiál: hliněné tabulky a rydlo = klínové písmo. Pro evropská písma mělo velký význam písmo fénické. Féničané díky mořeplavbě, obchodům poznali klínové písmo. Vytvořili vlastní abecedu ve 13. -12. stol. př.n.l., která měla 22 hlásek a z tohoto písma vychází asi 80% dnes známých abecedních systémů. Šíření informací ve větším rozsahu v té době nebylo běžnou záležitostí. Přesto Solonovy zákony byly již v roce 594 př.n.l. napsány v Athénách na dřevěné sloupy a tím zpřístupněné veřejnosti. Ke komunikaci ve vojenství se používaly např. kouřové signály, trubky, bubínky. V Římské říši se kolem 100 př.n.l. rozvíjí pošta, hlavně k přenosu válečných zpráv, ale také k soukromé korespondenci.

Dostáváme se do období po začátku letopočtu, kdy hned ve 4. stol. díky křesťanům dochází k jedné z nejvýznamnějších změn v dějinách knihy, a to k přechodu od formy svitku ke kodexu. Tuto formu si kniha ponechala dodnes. Je objevena výroba papíru, začíná se používat blokový tisk. Papír se pak díky Arabům dostává do Evropy v 11. stol. a s výrobou se zde začíná ve stol. 13. V tomto období také vznikají první univerzity. Komunikace informací je rychlejší.

Dalším důležitým okamžikem je po objevení písma vynález knihtisku. Tento vynález je spojován se začátkem novověku. Jeho otcem byl Johannes Gutenberg z Mohuče kolem roku 1450. Knihtisk se rozšířil natolik, že již v roce 1500 bylo natištěno v Evropě 10

milionu knih (kopiemi 35.000 titulů). Nakladatelská činnost zažívala nebývalý boom. Na přelomu 16.-17. stol. spatřují světlo světa první pravidelná periodika a od poloviny 17. stol. zavádí pošta soukromou poštu.

c) období elektronické komunikace**,** či komunikace pomocí jiných technických prostředků (např. telegraf)

Rozvíjí se opravdu masová komunikace. Přibývá nových objevů, které umožňují čím dál rychlejší a prostorově neomezenější komunikaci. Jsou vynalezeny: telegraf, fonograf, telefon. Pošta zavádí systém adres a poštovních schránek. Heinrich Hertz (1887) detekuje rádiové vlny. Na to navazuje série pokusů, objevů, posléze patentů, které vedou od 20. let 20. stol. k rozhlasovému vysílání. Televize byla vynalezena v roce 1926 John Logie Baird. Televize je zařízení, audio-vizuální komunikace. Televizní vysílání zaváděné již od 30. let 20. stol. zažívá boom po 2. světové válce, v 60. letech se objevuje kabelová televize. K internetu v roce 1995 bylo připojeno na 168 zemí s nespočitatelným množstvím koncových stanic a neustále jsou vyvíjeny nové a nové standardy, díky nimž tato síť sítí může fungovat a umožňovat tak komunikaci lidí.

V televizi můžeme vidět a slyšet novinky, hry, filmy, výstavy, hudební pořady a další události odehrávající se kdekoliv ve světě. Můžeme vidět živé zápasy**,** nebo může být vysíláno ve stejnou dobu, kdy se událost skutečně odehrává. Televize Vám nabízí nejlevnější způsob zábavy. Kanály, jako jsou Discovery, National Geographic**,** Travel a Living History Channel poskytují užitečné informace. Různé sportovní kanály povzbudí, pobaví a vytváří nadšení mezi lidmi všech věkových kategorií.

2.1.1 Členění médií

V literatuře se můžeme setkat s různými členěními médií. Nejjednodušší jsou tyto dvě varianty: horká a chladná

- Horká média intenzivněji působí na emoce člověka a obvykle na více jeho smyslů. Spolupůsobí nejenom mluvené slovo a obraz, ale i zvuky a hudba. Mezi horkými médii jsou uváděny: televize, rozhlas, kino, telefon.

- Chladná média přinášejí zase více informací, jsou zpravidla uchovatelná a rytmus přijímání informací si volí recipient sám. Jsou to: noviny a časopisy, billboardy, dopravní prostředky, výkladní skříně, obaly, prospekty, dárkové propagační předměty aj.

Mezi nejrozšířenější masová média patří periodický tisk, rozhlas, televize a internet. [JIRÁK, KÖPPLOVÁ, 2009]

2.1.2 Stručný přehled v ČR

1495 - nejstarší psané noviny na našem území - Noviny leta božieho

1719 - 1. česky psané periodické noviny - Český postilión, neboli Noviny české

1848 - počátky české politické žurnalistiky - Národní noviny, Pražský posel

1895 - promítán 1. film na plátno pro diváky (bratři Lumièrové)

1918 - založena Československá tisková kancelář „ČTK“

1923 - zahájeno 1. pravidelné rozhlasové vysílání v ČSR

1948 - 1. zkušební vysílání televize v Československu

1953 - 1. veřejné vysílání Československé televize z Měšťanské besedy v Praze

1954 - zahájeno pravidelné televizní vysílání Československé televize

1970 - začíná vysílání druhého televizního programu v Československu

1973 - zahájeno pravidelné barevné televizní vysílání v Československu

1992 - oficiální připojení ČR do sítě www na ČVUT v Dejvicích

1992 - veřejnoprávními médii v ČR se stává Český rozhlas

2004 - spuštění sociální sítě - Facebook v USA (Mark Zuckerberg, zakladatel)

2005 - přechod zkušebního digitálního televizního vysílání na řádné v ČR

2005 - vznik Webu 2.0, uživatel je tvůrcem obsahu - Wikipedia, YouTube, atd. [http://www.mediasetbox.cz, 8]

2.2. Pojem agresivita

Pojmy agrese, agresivita, násilí jsou terminologicky nejasné a nepřesné. Všeobecná definice neexistuje. Pojem agrese je přitom používán k určitému popisu chování lidí i zvířat. Agresivní chování je pozorované jako epizody. Násilí je pojem, který je lehce zaměnitelný se slovem agrese. Pokusím se vyjít z definice agrese, agrese je udílení škodlivého podmětu na jiné osobě se záměrem ublížit této osobě s očekáváním, dosáhnutí svého cíle na averzivním podmětu.

V počátcích výzkumů byli odborníci přesvědčeni, že agresivita je vrozená. Později se došlo k závěru, že agrese má svou účelnou, adaptivní a pozitivní roli, není tedy pouze čistým zlem. Z neurofyziologických výzkumů, prováděných z velké části technikou elektrické stimulace, máme zjištění, že hypotalamus zvyšuje a prodlužuje účinky stimulace budící zlosti a agrese, poté dráždění amygdaly vyvolává subjektivní prožívání agrese. [SUCHÝ, 2007]

2.2.1 Dělení agrese

Agresi můžeme rozdělit na agresi zlobnou (hostilní), agresi instrumentální (užitkovou) agresi obrannou (anticipující). Na agresi skrytou (nepřímou) a agresi otevřenou (přímou). Z hlediska formy na agresi fantazijní, verbální, neverbální, grafickou.

Nárůst agrese:

- Mentální (menší oblast představ)
- Verbální (slovní útok)
- Neverbální (mimika a gesta)

- Grafická (kresby na lavici, zdi a jiné předměty)
- Útočná (tělesné napadení proti věcem nebo osobám, buď se zbraní nebo bez zbraně, plánovité útočení nebo neplánované s možností použití zbraně, která je při ruce)

Jednoduché hry dětí jsou založené na tom, co vidí ve svém okolí. Pokud je rodina, kde televize vystupuje jako třetí dospělý, tak děti budou s velkou pravděpodobností scény z televize napodobovat. [SUCHÝ, 2007]

2.2.2 Agresivita v mediích a její projevy

První diskuze o negativním vlivu medií se objevily již v polovině devatenáctého století. Zvláštní pozornost mediálnímu vlivu byla věnována až v souvislosti se světovými válkami a válečným zpravodajstvím.

Zda existuje přímá souvislost mezi mediálním násilím a následným agresivním chováním, se pokusilo do dnešní doby zodpovědět více než tři tisíce vědeckých studií. Tyto studie prokazují vztah mezi násilím prezentovaným v televizi a následným násilným chováním. K tomu přispívá také statistika pro Českou republiku, která zkoumala, zda v pozadí dětské delikvence mohou stát média. Statistika říká, že dnešní 13tileté dítě vidělo v televizi asi 52 tisíc vražd, znásilnění, ozbrojených loupeží a přepadení, přičemž průměrné dítě stráví před televizí přibližně 25 hodin týdně.

Pro představu uvádím studii Washingtonské univerzity v USA. Podle této studie by ročně v USA ubylo 10 tisíc vražd a 70 tisíc znásilnění, pokud by násilí vymizelo z obrazovek.

Na základě těchto údajů je zřejmé, že taková záplava brutality se nemůže obejít bez následků.

Vliv médií není z hlediska času a místa konstantní. Ovšem vzhledem ke skutečnosti, že většina televizního programu nebo her je tvořena v USA nebo v Německu, se jejich

výzkumy mohou teoreticky blížit našim podmínkám. Televize je jednoduchá a člověk v podstatě nemusí umět ani číst ani psát. I proto jsou masová media nejúčelnějším prostředkem manipulace. Televize má také řadu předností. Je srozumitelná, názorná, přesvědčivá, a na člověka velmi působí. Dítě si ani nedovede představit, že daný obraz nemusí odpovídat realitě. [SUCHÝ, 2007]

„To, co konzumujeme z obrazovky je duševní potrava. A na to, jakou potravu přímá duše, záleží stejně, jak na tom, co máme na talíři a ve sklenici pro své tělo. Má to vliv na naší povahu, inteligenci, rozhled, na naší přejícnost nebo sobectví, citlivost nebo otupělost, ušlechtilost nebo zhovadilost.“ [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 1995, s. 8]

Barevné tvárnění příběhu se stereozvukem je nejpřitažlivějším, protože nabízí největší počet podmětů pro naše smysly. Zároveň to není tak namáhavé jako čtení nebo naslouchání rozhlasu. Pokud všechno uvážíme, nemůžeme se divit, že průměrný člověk dnešní doby tráví před obrazovkou stále více času a je stále více pod jejím vlivem. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

V naší společnosti se dává agresivita nejčastěji do souvislosti s negativními způsoby chování, od drobných činů až k vandalismu nebo dokonce k úmyslu zabít. Naproti tomu je také pozitivní agrese, při níž například v nebezpečné situaci člověk okamžitě přistoupí k činu. [ERKERT, 2004]

Psychoanalýza prokázala, že rané dětství zanechává své stopy po celý život jedince. Dospělé většinou ani nenapadne, že děti, které společně s rodiči sledují televizi, vnímají obraz jinak než dospělí. Dnešní děti tráví stále více času u obrazovky. Někteří dospělí se toho bojí, jiní to považují za menší zlo.

Televize nebo počítač odlákává děti od přírody, zmenšuje jejich kontakt s kamarády. Děti kvůli obrazovce méně čtou. Zbavuje je zájmu o cokoliv jiného a zároveň se může stát jejich první drogou.

Jen ve hře si totiž můžeme vyzkoušet zatím neověřené způsoby jednání. Jde o nečekaná a blesková jednání ke střídajícím se podnětům, aniž bychom se přitom vystavovali jakémukoliv fyzickému ohrožení. Hra sice vytváří možné situace, zároveň však ji můžeme využít k řešení problému v realitě. [BLAŽEK, 1995]

Hra doma na počítači má možnost se zdokonalovat a přitom dítě proniká do stále těžších úrovní. Má možnost si nastavit větší rychlost. Hry střídá podle své nálady a podle tématu hry. Po čase se pro něj některé hry stávají příliš lehkými a hledá další a další, kterými je nahradit. Mnoho je postaveno na tom, že se v nich střílí. Jejich úkolem je zaměřit a vystřelit na cíl. Trefa bývá vždy doprovázená zvukem výbuchu nebo pádem postavy a někdy i výkřikem postavy. V některých hrách dokonce hráče za zásah odmění nebo pochválí. Počítačové hry mají plno témat: logické, detektivní, bludiště, závody, kulečník a mnoho dalších. V dnešní době je velká obliba ve hrách on-line. Zde je taky velký výběr témat od závodních po střílečky.

Nově se po vzoru jednoho úspěšného seriálu můžete proměnit v masového vraha. Máte zde plno možností a hra vás učí, jak po sobě uklízet stopy. [BLAŽEK, 1995]

2.2.3 Akční televizní seriály

Mají rychlý spád. Jsou většinou ze současnosti a jsou v nich pohádkové postavy nebo lidské postavy. Jsou v nich často promítány problémy dospělých. Je jasné, že televizní násilí nepůsobí na všechny děti stejně. Je nutné vzít v úvahu plno dalších faktorů jako je rodina, výchova, sociální situace nebo školy dítěte.

Důležité je si uvědomit, že než to, co média sdělují, je v jaké míře ovlivňují naše myšlení a jednání.

Dětský divák prožívá televizi a televizní násilí jinak, než dospělí. Vnímá ho celým tělem, všemi smysly s potřebou přehrávat a dohrávat vzrušující útržky děje po skončení pořadu. Takto se děti vypořádávají s napětím a tak se s ním učí vypořádávat i pro další

život. Zakrývají si oči, zacpávají uši, vtipkují, drží se rodiče za ruku…. to všechno jsou obranné mechanismy dětí. [BLAŽEK, 1995]

Schopnost dětí distancovat se děje se rozvíjí až od jedenáctého roku. Takže je schopno pracovat s abstraktními pojmy, hledá alternativní řešení, vytváří si domněnky, dělá soudy o soudech. V tomto období také vznikají sociální sítě a vzniká také závislost ve školním kolektivu. Televize v této době hraje důležitou roli. Pro dítě je důležité sledovat stejné programy a hrát stejné hry, jako jeho vrstevníci. Pokud to dítě nemá, má pocit méněcennosti. Pokud bychom chtěli vymezit rizikovou skupinu dětí, tak se jedná o skupinu dětí mladších dvanácti let. Starší děti budou zřejmě mediálním násilím ohroženy méně. [SUCHÝ, 2007]

2.3 Vliv agresivity na děti

Jedni tedy obviňují nejvíc televizi, jiní děti a jiní rodiče a všichni jsou proti všem. Všichni jsou znepokojeni agresivitou.

My, jako diváci, stejně jako uživatelé počítačů nejsme jen pasivními konzumenty, ale jsme spolutvůrci toho, na co koukáme do obrazovky. Jsou zde proměny toho, jak vnímáme a chápeme media. [BLAŽEK, 1995]

„Pro děti, které neprošly kojeneckým ústavem nebo delší hospitalizací, bývá škola první institucí, kterou poznají zevnitř. Není proto divu, že se pro ně stává modelem světa s podobnou silou jako domov.“ [BLAŽEK, 1995, s. 30]

Chování dětí v tzv. období vzdoru je "normální" agresí. Ta patří ke zdravému vývoji dítěte a neměla by být přeceňována. V pedagogické oblasti se však pod pojmem "agresivita" zařazují výbuchy vzteku, které bez morálních hranic a zábran propukají k ostatním, vůči sobě nebo vůči věcem. Řvaní, vyhrožování, kousání, bití, škrábání, strkání, kopání a plivání jsou běžné projevy, jak dítě může reagovat na sebemenší podnět. Tyto výbuchy vzteku vyvolávají strach především u mladších, slabších a neprůbojných dětí, které jsou výbuchu přímo nebo nepřímo vystaveny. Samozřejmě to

má své následky. Děti, které se cítí jakýmkoli způsobem ohroženy, trpí například poruchami spánku a jídla a stěžují si na bolesti hlavy a břicha. Kromě zdravotních problémů se u nich většinou projevuje nápadné chování, dítě odpírá docházku do školky nebo do školy. Každé dítě vnímá sílu agrese rozdílně. Některé děti se kvůli maličkosti tahají za vlasy a za chvilku si spolu zase hrají, jiné při zlém slově znejistí a rozpláčou se.

Důvody, proč mnohé děti řeší své konflikty násilím, jsou velmi rozdílné. Obzvláště po víkendu můžeme v mateřských školách a základních školách často pozorovat, že některé napodobují násilí, které vnímají při sledování určitých televizních filmů, videofilmů a také při počítačových hrách. Zvláště na ně působí, když agresivním způsobem jedná jejich oblíbená postava a pokud má situace určitou podobnost s běžným životem. Problematické je také to, když předváděné negativní způsoby chování vzbuzují dojem, jako by byly chvályhodné. Násilné scény mají větší vliv, jestliže děti sedí dlouho před obrazovkou samy, a když se jim v rodině věnuje jen málo pozornosti. Je třeba upozornit i na to, že jedinci, kteří se hodně dívají na televizi, většinou trpí nedostatkem pohybu, a proto mohou mít sklony k negativnímu chování, ale bývají náchylnější ke zdravotním problémům.

Kromě sledování mediálního násilí jsou agresivní způsoby chování ovlivňovány tělesnou a duchovní zanedbaností, která se může vyskytovat ve všech sociálních vrstvách. V takových podmínkách pak vyrůstají děti, které například už od rána sedí před televizí, svůj volný čas tráví především na ulici, starají se téměř samy o domácnost, mají nedostatečnou hygienu, nemají dostatečný přísun potravin a jsou podvyživené. Obzvláště tragické jsou případy, kdy jsou děti několik let zneužívané.

Základy nevhodného chování připravují také rodiče, kteří nestanoví žádné meze a nedokážou říci "ne" v situacích, kdy by měli. Nejsou tak pro své děti oporou a nedávají jim potřebnou orientaci. Totéž platí v případě, když rodiče působí svým dětem stálou frustraci, protože neuznávají a neoceňují jejich schopnosti. K agresivnímu chování se více uchylují chlapci, kteří potřebují k nalezení své identity otce, ale bohužel z nějakého důvodu se bez něj musí obejít.

Přesto nejde připisovat nežádoucí chování dětí pouze rodinnému zázemí. Spíše by naše pozornost měla být obrácená na společnost, která si stěžuje na zvyšující se agresivitu, ale když jde o zřizování dětských hřišť a pořádání zájmové činnosti, tak je skoupá.

Zvláště děti vyrůstající ve městech mají málo přístupných zelených ploch, které by umožňovaly nerušenou a bezpečnou hru venku. Proto tyto děti tráví svůj volný čas v bytě. Jsou odstřiženy od přirozeného životního prostředí, často sedí pasivně v pokojích plných hraček. Mnohdy vyžadují nejnovější módní spotřební zboží jako náhražku toho, že nemohou tak, jako starší generace prožívat volnou hru venku. Pak už je jen otázka času, kdy bude vnitřní prázdnota dítěte tak velká, že se u něj první náznaky nápadného chování projeví.

Nejsou-li základní potřeby dětí, jako je láska a bezpečí respektovány, není-li jim věnována pozornost času, pak se nesmíme divit, že se nebezpečné hádky a bitky běžně projevují u stále mladších dětí. [ERKERT, 2004]

Televizní pořady pro děti i pro ty nejmenší jsou poměrně nevinné. Je tu daleko méně vražd a méně krve. Ale přesto je v pořadech pro nejmenší nejvíce násilí. Násilí zde má jen jemnější formu: rvačky, výprasky, nadávky, výhružky, honičky. To však neznamená, že je méně škodlivé. Toto násilí je "přiměřené věku" a pro starší diváky se přitvrdí. Tak se už od školního věku připravují budoucí diváci akčních filmů s hrdiny, kteří ovládají bojové umění a jsou schopni jedním úderem skolit několik lidí najednou.

2.4 Pozitivní vliv médií

V médiích děti a mladí lidé získávají informace o světě dospělých a o svých vrstevnících. Dochází k rozvoji zájmů, inspiraci na volnočasové aktivity, prožívají chvíle dobrodružství, napětí a radosti.

Důležitá je oblast médií poskytující naučné programy týkají přírody, společnosti, člověka, vědy, zájmových oborů, historie, budoucnosti a také programy o dopravních značkách a bezpečnosti. Média taká přispívají nebo spoluorganizují různá setkání dětí nebo podporují společné aktivity dětí.

Některé děti se samy na tvorbě podílejí. Stávají se reportéry, redaktory nebo technickými pracovníky. Učí se pojmenovat problémy, vyhledávat informace vyjadřovat své názory. Pro dospělé je tento zdroj informací také velmi důležitý, získávají tak informace o životě, problémech a názorech mladých lidí. Tato média vznikají v měřítku regionálním, celostátním i mezinárodním. Práce pro mladé a s mladými se stává inspirací pro volnočasové aktivity a rozvíjí jejich nadání. Vytváří se zde profesionální orientace budoucích programátorů, správců sítí, pedagogů, politiků, novinářů, reportérů apod. [http://rodina.dama.cz, 28]

Média jsou výborným nástrojem na ponaučení dětí. Při sledování pořadů, kde je dítě vhodnou formou seznámeno s takzvaným tabu, jako je sexualita, zneužívaní dětí, rozvody, svět postižených lidí, můžeme dítěti názorně ukázat, jak problém vypadá a vysvětlit mu všechny okolnosti. Dítěti tak nabízíme informovanost a sami rodiče jim podávají vysvětlení a rady. Lepší je, když rodiče dítěti problém vysvětlí sami, než aby získávalo informace z nesprávných zdrojů. [http://cpr.apha.cz, 29]

- Dostupnost informací

Se vznikem masových médií se informace staly více dostupnými. Rychlost přenosu informací přináší větší informovanost.

- Rychlost předávání informací

V dnešní době moderní přímé přenosy z katastrof, nehod, politického dění, olympijských her. Internet a mobilní telefony s připojením na internet zajišťují neustálý přísun informací z celého světa.

- Účast na kultuře a vzdělávání

Při čtení nebo sledování zpráv je nutnost v jisté míře informace vstřebávat a dále přemýšlet nad obsahem. Člověk se snaží najít nad daným tématem více informací a tím se dále informuje. Společnost, která je vzdělaná má větší potenciál pro tvorbu lepší společnosti a kultury.

- Ukázka zla

S rozšířením informovanosti je spojeno větší odkrývání protiprávních praktik. Nejvíce se daří odkrývat korupci především díky práci novinářů a médií.

- Rozšíření dobrých vzorů

Ukázka správného fungování demokracie, která by bez nezávislých médií nemohla být ukázána. Jsou zveřejňovány vládní programy, diskuze mezi politiky, názory odborníků. Dále jsou programy pro těhotné ženy, tvořivé programy pro děti, zdravá výživa a další.

- Rozvoj hospodářský, politický a intelektuální

S dostatečným množstvím informací se člověk lépe zapojí do společnosti. Je si vědom svých možností a zná záměry vlády. Rozvíjí se tak intelektuální rozvoj člověka. [http://www.rychlesnadno.cz, 30]

Pozitivní vliv počítačových her na vývoj dětí

Počítačové hry mají na dítě i pozitivní dopad. Dítě se naučí pracovat s počítačem a ovládat programy. Tím si buduje kladný vztah a zvídavost o dalších možnostech použití. Některé hry rozvíjejí logické myšlení dětí U některých her dítě musí strategicky plánovat a je nuceno rychle rozebrat své možnosti a umět se rychle rozhodnout. Pokud dítě pracuje se hrou nebo programem v jiném jazyce učí se tím nová slovíčka a i poslech komentářů mu napomáhá k zapamatování slovních spojení. Počítačové hry zrychlují rychlost zrakových reflexů u dětí. [http://www.novesluzby.cz, 31]

2.5 Výzkumy

Pokud se děti dívají na násilí v akčních filmech, většinou bývají vždy až nápadně hodné a tiché. Ale jak to působí na jejich vývoj? Je rok 1993 a kongres Spojených států položil tuto otázku předním badatelům. A dostal odpověď: *"Děti obojího pohlaví, každého věku, každé rasy, z každé společenské vrstvy, na každém stupni inteligence mohou být nepříznivě ovlivněny sledováním násilných pořadů na obrazovce."*[ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 1995, s. 18-19]

Velice zajímavý je výzkum z roku 1972, ve kterém badatelé Eron, Huesmann, Lefkowitz a Walder studovali deset let návyky dětí týkající se sledování televize. Výzkum byl prováděn na 800 dětech ve věku 8 až 9 let. Agresivita byla hodnocena pomocí posuzovacích škál. Jednak se děti posuzovaly samy, byly hodnoceny rodiči a vrstevníky. A také byla hodnocena preference programů. Výsledkem bylo, že chlapci ve věku devíti let, kteří sledovali více televizi s obsahem násilí, tím více byli agresivní v devatenácti letech.

V roce 1990 v Německu proběhl průzkum mezi klinickými psychology a psychiatry. Náhodně bylo vybráno 230 psychologických poraden a 220 psychiatrů z klinik a oddělení psychiatrie pro děti a mládež. Obě skupiny přikládají velký význam dotazům na užívání medií. Z oslovených 75 % psychologů a 60 % psychiatrů si myslí, že jejich klienti sledují televizi více než je vhodné. Ke škodlivému účinku násilí v televizi souhlasí 71 % psychologů a 62 % psychiatrů. Obě skupiny dávají do souvislosti s mediálním působením agresivní chování, poruchy spánku a přecitlivělost. Více než polovina oslovených má zkušenost se situací, kdy děti a mladiství se pokoušejí ospravedlnit své agresivní chování chováním svých vzorů z filmů.

Reklama násilí příliš často nezobrazuje, ale můžeme na ní dokumentovat vliv televize na děti. Příkladem jsou desetileté děti z Německa, které nakreslily ve škole fialové krávy. Odůvodnily to tím, že kravička v televizi je fialová a jinou nikdy neviděly.

Reklamy mohou být i přímo cílené na děti. Reklamní průmysl chce vytvořit dětem určitou vazbu na výrobek pro dospělé (auta, hračky, elektronika). Tato vazba by měla vzniknout nejpozději do 16 let. Na dítě se valí nejen násilí, ale i velké množství informací, které není schopno zpracovat a zvládnout.

Mezi vnímáním reklamy a násilím v televizi je vazba. Pokud je děj filmu přerušen reklamou, tak je větší pravděpodobnost, že dojde k zapamatování násilných scén. Ještě horší je násilí vytržené z kontextu a z dějové linie, má větší negativní dopad na dětskou psychiku.

Studie hnutí I Want My NTV (No Television Violence) ukazuje, že 47 % televizního násilí zobrazuje oběť jako nepoškozenou a netrpící. Velmi nebezpečné je také zobrazené násilí, které se vždy až na drobné nehody vyplatí. A je pak i legitimizováno jako sebeobrana, ačkoliv sebeobranou není. 73 % násilníků zůstává také nepotrestáno.

Je prokázáno, že dospělí, kteří v dětství sledovali nejnásilnější televizní scény, se při výchově vlastních dětí uchylovali více k tělesným trestům. Sledování násilí vede k necitelnosti, reálné násilí vyvolává slabší fyziologické reakce a méně je rozruší. Zvýšená je tolerance vůči násilí. Sledování násilné erotiky může vést k hrubému chování vůči ženám.

The American Academy of Chlid and Adolescent Psychiatry potvrzuje, že sledováním násilí se děti stávají imunními vůči skutečnému násilí. Více akceptují násilí jako řešení problémů. Napodobují násilí, které viděly a charakterizují se s některými charaktery agresorů. [SUCHÝ, 2007]

V Americe a Británii proběhl odpor vůči kreslenému seriálu Městečko South Park. Bylo to především kvůli velkému výskytu vulgarismů a opakující se smrti jednoho z hlavních hrdinů.

Vlna odporu se také zvedla kvůli animovanému seriálu Teletubbies. Tento seriál měl být výchovný. Rodiče se ovšem ohrazovali, že výchovné hledisko je nízké, postavičky nemluví správně, používají šišlavou řeč, kterou děti napodobovaly. V New Yorku se v souvislosti s tímto seriálem stala nehoda, kdy několik dětí se snažilo postavičku obejmout a strhlo tak na sebe televizor. Dvě děti na poranění hlavy zemřely. [SUCHÝ, 2007]

Agresivnější jsou popisováni chlapci, dívky mají menší tendenci se k násilí uchylovat. Říká se, že to souvisí s tím, že většinou jsou agresoři v televizi muži, dívky se tedy nemají s kým ztotožnit. [SUCHÝ, 2007]

V roce 1994 přední lékařský časopis Lancet uzavřel přehled tisíců výzkumníků na toto téma. Že mediální násilí poškozuje dětskou psychiku, to dnes už víme stejně jistě, jako že cigarety škodí plicím. Jestli někdo tvrdí, že to není bezpečně prokázáno, tak buď nejde o odborníka, nebo jde o dlouhé prsty špinavých peněz. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

Velmi známý je Bardurův a Waltersův experiment z roku 1973 s panenkou Bobo. Herec na plátně do panenky kopal a bil ji a děti jeho chování sledovaly. Po zhlédnutí zůstaly děti s panenkou o samotě a chovaly se k panence stejně agresivně. Pokud byl herec za své chování odměněn, chovaly se děti agresivně vůči panence ještě častěji. Můžeme tedy předpokládat, že pokud je postava za své agresivní chování odměňována, tak se riziko napodobení dětmi zvyšuje. Největší problémem tohoto výzkumu shledávám to, že děti nebyly po delší době znovu shledány s panenkou Bobo. A tak neznáme jejich reakci po určité době a nevíme, jak je panenka Bobo dlouhodobě ovlivnila. [SUCHÝ, 2007]

Média někdy sama informují o dětech, které napodobují jednání v televizi. Například v roce 2004 tři chlapci z Brna ve věku třinácti let, si na svém vrstevníkovi zkoušeli scény z hororu, který předtím viděli na videu. Chlapec utrpěl velmi vážná a mnohočetná poranění nožem. [SUCHÝ, 2007]

Na ukázku uvádím jednu zkušenost skautského vedoucího: "*Při našich sedánkách u táborových ohňů či v kuchyni skautského tábora mi běhá mráz po zádech nad zájmy dětí, které jsou hlavními tématy jejich hovorů. Horory, Rambové, krev a násilí, rvačky, střelba. Marná je snaha převést hovor, zakrátko opět kraluje agrese a násilí".* [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 1995, s. 20]

2.5.1 Dítě a rodina

Jaké poškození dětské duše tedy hrozí? Násilí na obrazovce především láká k napodobení, děti si tedy zkouší šikanování slabších a bezbranných spolužáků. I když to přímo nenapodobují, tak to oslabuje jejich schopnost soucitu a probouzí se v nich zalíbení v krutosti, destruktivitě a ničení věcí. U některých dětí může sledování pořadů vést k bázlivosti nebo k přílišnému strachu z násilí, ale také ke zbabělému chování. Ale i to je nebezpečné. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

Samozřejmě záleží také na okolnostech. Například dítě, které má doma pocit bezpečí, je ohroženo méně, protože je z pravidla odolnější. Kdyby, jsme to řekli zjednodušeně, tak jeho duše má jakoby lepší imunitu. Taková zábava ovšem neprospěje nikomu, dokonce i u dospělých je někdy takzvanou poslední kapkou, která podnítí k provedení násilného trestného činu. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

Počítačové videohry jsou ještě mnohem více nebezpečné. Tady se totiž dítě nejen dívá na to, co se děje na obrazovce, ale i ono samo působí na děj mačkáním tlačítek nebo joysticku. Můžou tím dávat rány nebo způsobovat stříkání krve. Toto rychle oslabuje jeho vnitřní zábrany proti násilnému jednání. Od násilí k reálnému násilí, pak už chybí jen pomyslný krok.

Existují vědecké důkazy o škodlivosti vědeckého násilí. Ale normálně myslícím a cítícím matkám, otcům nebo pedagogům je toto jasné i bez vědeckých důkazů. Někdy jim stačí vidět nebo slyšet díla, která děti druhý den po shlédnutí pořadu předvádí ve škole. Povídají si o nejbrutálnějších scénách včerejšího pořadu.

Nejvíce nebezpečná je drastičnost, se kterou násilí zobrazuje. Pokud si vezmeme příběh o ukřižování Krista, tak dítě na ně bude reagovat dojetím a nijak mu neublíží. Ale pokud uvidí ukřižování Krista v reálném detailu v televizi, jak hřeb probíjí ruku, když zblízka pohlídne do rozbité tváře strhané prudkou bolestí a uslyší úzkostný křik mučeného, může pak dojít ke skutečnému duševnímu zranění, které se jen pomalu hojí.

Současné dítě vidí více stříkající krve než voják v první linii. Také zná více rafinovaných způsobů mučení, než jakýkoliv zkušený gangster. Děti viděly tolik zemřelých lidí, že by to naplnilo masový hrob. Masová media dětem nabízejí pohled na drcené kosti a vyhřezlé vnitřnosti. Dítěti je ukázaná bolest bez soucitu a bez lítosti a smrt je brána jako něco čeho není potřeba litovat. Sadistické ničení života člověka je předváděno jako hodně užitečná dovednost.

My jako lidé dopouštíme, aby bylo dítě citově i rozumově vychováváno v kultuře, ve které je násilí zlehčováno i oslavováno. Musíme si uvědomit, že tento vliv nezůstane bez následků. To dokládá řada statistik a řada závažných vědeckých prací. Všechny vzory dětí i ty nejhorší z nich, svádějí k napodobování a děti jsou vůči nim nejbezbrannější. Kriminalita mládeže stále roste. Také máme důvodné podezření, že propagace surovosti se na tom měrou podílí. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

My jsme spolutvůrci kultury této země a víme, že i my neseme odpovědnost za její přítomnost i budoucnost. Kdybychom nevěřili v možnost ovlivnit cítění lidí, tak by naše snaha a práce přišla nadarmo.

Zejména dětem, které se teprve učí odlišovat skutečnost od televizního obrazu hrozí, že si vytvoří falešný obraz světa, kterého se později jen těžko zbaví. Duševní potrava

má v dítěti upevňovat obraz světa, kde vládne řád dobra a zla, stejně tak jako řád přírodních zákonů. Takto to chodí ve starých pohádkách. Je zde možno potkat mravence, kteří vám poskytnou pomoc nebo kouzelné víly, kterým jste pomohli a oni na oplátku pomůžou vám. Zázraky se dějí jen v pohádkách a za určitých pravidel. Dnešní pohádky ale na toto zapomínají. Tak například v televizní pohádce Tom a Jerry. Tom honí Jerryho a přitom přijde o kůži, tak si zajde do krámu a koupí si novou kůži, do které se oblékne. Když to děti vidí, neprotestují, jen to vnáší zmatek do jejich světa.

Vysedávání před obrazovkou omezuje především zdravý přistup k pohybu na čerstvém vzduchu, křivou páteř, kazí se oči a působí špatně na nervový systém. Horory zvedají adrenalin a mohou zhoršit i spánek. Dětem se mohou před spaním vybavovat děsivé scény z filmů. Dlouhodobé duševní napětí může také poškodit mozkové buňky a spoje mezi nimi. I divácké mlsání vede k přejídání a to největší míře pochutinami, které nejsou zdraví prospěšné. Dále tu máme taky škodlivé záření, které kolem sebe v okruhu 2 metrů šíří. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

2.6 Spolupráce školy s rodiči a dětmi

2.6.1 Ochrana dětí

Jakákoliv snaha o vymezení vhodných či nevhodných pořadů musí selhat. Přirozená dětská zvídavost, televizní vkus rodičů, vyprávění spolužáků i chuť zakázaného ovoce vedou k tomu, že dítě je schopno přijmout jakýkoliv televizní obsah. [SUCHÝ, 2007]

Co dělat když se děti vztekají?
Když vidíme, jak dítě ze vzteku praští kostkou ze stavebnice, nebo když se dvě děti bez zábran vzájemně strkají a bijí pěstmi do hlavy, pocítíme zajisté zlost, zklamání a ohromení. V danou chvíli jsou to správné pocity. Pokud ale chceme dětem skutečně ukázat, jak se mohou lépe vypořádat se svým hněvem a frustrací, musíme si nejprve ujasnit, co považujeme za násilí. Předpoklad je, že se umíme vypořádat s různými násilnickými situacemi a kriticky je vysvětlit, ale především si uvědomíme, do jaké míry s nimi máme zkušenosti.

V případě že se dítě vzteká, můžeme si ho přestat všímat. Pozná tak, že jeho nepřiměřené chování je neúčinné a k dosažení určitého cíle mu nepřispívá.

Pokud zjistíme že, si děti navzájem ubližují, pak musíme bezpodmínečně zasáhnout a stanovit jasné meze. V tomto případě lze doporučit, abychom k dětem přistupovali co nejklidněji. Hned jak se situace uklidní, měl by následovat vysvětlující rozhovor, při němž se zdržíme mravního poučování, nepřisuzujeme nikomu vinu a nevyčítáme. Naopak by mělo být účastníkům incidentu naslouchánо, vnímat jejich pocity a také je pojmenovat. Děti musí pochopit, proč jejich chování neschvalujeme.

Abychom dětem celou situaci objasnili, musí se tyto dozvědět něco o našich myšlenkách a pocitech. Například by měly cítit, že se stavíme na stranu oběti. Měli bychom se chovat tak, aby se nikdo necítil napaden nebo zahnán do úzkých. To účastníkům umožní hovořit o svých pocitech a problémech. Pokud dětem nebudeme dávat své dobře míněné rady, budou mít šanci, aby samy našly řešení svých problémů.

I když přesto, že je nalezeno řešení pro všechny zúčastněné, neměli bychom pak zapomenout po nějaké době společně reflektovat, změnit nebo i doplnit. Nezávisle na tom na jakém řešení jsme se domluvili, musíme dětem garantovat důvěru a pochválit je- třeba i krátkodobě nebo ocenit - změnu chování, která přispívá ke zlepšení jejich sociálního chování. Toto uznání vede děti k emociálním jistotám a posílení jejich sebevědomí.

K odbourávání agresivity přispívají pohodlné a velké prostory umožňující dostatek pohybu a hlavně správně zaměřená nabídka aktivit. Aktivity by měly podporovat vlastní iniciativu, kde se cvičí sebeovládání, rozvíjí se pocit sounáležitosti a je uspokojována dětská potřeba pohybu. [ERKERT, 2004]

Prevenci násilí představuje V-Chip (Violence Chip – čip proti násilí), byl vynalezen v Kanadě, autorem je Tim Colling. Od roku 2000 jej musí mít všechny televizory v USA s úhlopříčkou větší než 13 palců. V-Chip funguje tak, že označí jednotlivý televizní pořad na sedmi různých úrovních. Rodiče mohou chip naprogramovat podle svého

uvážení. Poté, co je zjištěn nevhodný program, vyšle chip signál televizoru k vypnutí nebo zablokování pořadu. Pokud by se dítě pokusilo signál zrušit nebo televizi několikrát vypnout a zapnout, zobrazí se na obrazovce nápis o nepovoleném zásahu.
Děti by si na televizor ani nevzpomněly, kdyby rodiče měli dostatek času se jim věnovat. [SUCHÝ, 2007]

2.6.2 Spolupráce s rodiči

Konkrétní postup při rozhovoru s rodiči
Konzultační rozhovory s rodiči v mateřských a základních školách jsou nejdůležitější a především nezbytnou formou spolupráce s rodinou. Přesto jsou rodiče často zváni, až když se objeví problém. Lepší je si určit termín setkání se všemi rodiči třeba jednou za měsíc. Pedagog se tak může věnovat každému zvlášť. Lze tak minimalizovat obavy z konzultací, které mnozí rodiče mají. Také pedagogičtí pracovníci, kteří nemají dostatek zkušeností nebo neznají dobře zázemí daného dítěte, získávají s každým kontaktem větší jistotu. Lze doporučit, aby se začínalo s rodiči, se kterými se nemusí řešit žádné problémy.

Pokud při konzultaci řešíme konkrétní problém, měli bychom se připravit na to, čeho chceme daným rozhovorem dosáhnout. Když se snažíme o změnu chování dítěte, přínosem může být přizvání někoho z kolegů, který by mluvil o svém úhlu pohledu a my tak s rodiči nebudeme sami. Někdy je vhodné přizvat i psychologa. Zvláště agresivní děti zažívají doma násilí, proto rodiče, kteří jsou sami zoufalí a zahořklí, potřebují pomoc od profesionálního pracovníka. Pokud jsou konzultaci přítomné další osoby, musíme o tom rodiče předem informovat.

Co dělat před začátkem konzultace?
Před konzultací s rodiči nebo zákonnými zástupci by jsme měli provést přípravu, která usnadní začátek rozhovoru. Měli bychom mít dostatečně velký stůl, aby měl každý dostatek prostoru a všichni účastníci na sebe tak mohli vidět. Také je důležité dbát na

příjemnou teplotu v místnosti. Telefon by měl být během rozhovoru vypnutý a na dveřích by měla viset cedulka, aby při konzultaci nikdo nerušil.

Na co bychom měli dbát, aby konzultace proběhla úspěšně?

Rozhovor je třeba vést promyšleně a pozitivně. Zkušenosti ukazují, že rodiče, kteří na začátku konzultace uslyší něco hezkého směrem k dítěti, jsou pak ochotní mluvit otevřeně o svých problémech. Pokud nám rodiče sdělí informaci, jak se dítě chová doma, měli bychom jim naslouchat stejně aktivně, jako dětem. Během konzultace není vhodné si dělat písemné poznámky. Musíme však dát vysokou důležitost pocitům, které z jejich sdělení vycítíme. Pojmenováním pocitů dáme rodičům najevo, že je chápeme. Dostávají tak určitou reflexi, která jim může pomoci najít vhodný způsob řešení problémů. Proto, aby rodiče byli schopni pochopit chování jejich dítěte pro skupinu, učitelku nebo vychovatelku, musíme věcně vyjádřit, co nás ruší. Je důležité při tom nedat pouze na svá pozorování, ale i na své pocity a dojmy. Měli bychom rodiče informovat, jak se s nežádoucím chováním vypořádat, probrat veškeré možnosti a meze všech zúčastněných. Dosáhneme tak dohody, která dítěti prospěje. Při následující konzultaci by získané zkušenosti měly být vyhodnoceny. [ERKERT, 2004]

Naše zákonodárství do jisté míry zabraňuje tomu, aby se na obrazovku dostávaly vyložené nevhodné programy. Především chrání děti a mladistvé. V televizi se od šesté hodiny ranní do desáté hodiny večerní nesmí objevit nic, co by mohlo ovlivnit mravní nebo duševní vývoj dítěte. Z toho důvodu by té době na obrazovkách nemělo být vidět nic v čem je pornografie nebo brutální scény, při nichž je nevhodnost zřejmá. Trestní zákon č. §205 zakazuje vystavování pornografických časopisů i tam, kde je můžou vidět děti a mladiství. Na perverzní pornografii je zákon ještě přísnější. Ta nesmí nejen do televize, ale ani do tiskárny nebo do půjčovny videokazet.

Z toho vyplývá, jak velkou zodpovědnost rodiče mají. Pro zdravý vývoj dítěte je nutné zajistit:

- a) aby sledovaly to, co jim prospívá
- b) děti naučit si správně vybírat
- c) vést je k inteligentnímu a kritickému diváctví. Kritický přístup pak zamezuje škodlivému působení pořadů. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

Děti bychom měli učit vybírat. Každému člověku je jasné, že to není snadné. Největší chybou je sednou si k televizoru a pustit ho i přesto, že nemáme chuť se dívat. Zapnutá televize působí jako magnet. Každý pořad, ať už je jakkoliv podřadný svou kvalitou nás zaujme. Je proto třeba si určit a naplánovat sobě i dětem co budeme sledovat.

Počítačové hry jsou velmi pro děti přitažlivé a při některých se děti zábavnou formou učí, jak pracovat s počítačem. Největší riziko zde je, že počítač dětem nahradí kamarády. V dnešní době jsou nejrozšířenější takové hry, ve kterých je hlavní náplní násilí. Děti před nimi musíme chránit stejně, jako před drogami. Nelitujte tedy času, ani peněz, hlavně musíme být vynalézaví. [SUCHÝ, 2007]

Možnou variantou, jak mít kontrolu nad tím na co se dítě dívá, je koupit přehrávač (videokazet, DVD). Zde se dítě i několikrát podívá na stejnou pohádku s radostí. Je zde také možnost půjčení si pohádky v půjčovnách.
Dalším dobrým řešením je půjčit dítěti videokameru. Dítě si tak samo zkusí, že obrazovka není vyšší svět, ale že i on může určovat, co se bude natáčet. Stane se tak autorem videa. To je psychicky velmi důležité.

Rodiče by měli i u obrazovky dávat zákazy. Pokud je to nutné, tak využít i autoritativní zákaz, např.: "Na tohle se dívat nebudeš." Dítě potřebuje pevnou autoritu. Dává mu to pocit, že někomu na něm záleží, a má pocit většího bezpečí. [ŘÍČAN, PITHARTOVÁ, 2006]

Čím méně si dítě navykne na obrazovku, tím lépe se nám pak podaří udržet návyk na televizi v přijatelné míře.

Velmi důležité je také, aby dítě nikdy nebylo voláno od hry k televizi.
Ve Spojených státech amerických jsou vybrané filmy přístupné dětem od 17 let jen v doprovodu rodičů. To je modré řešení hned ze dvou důvodů. Jednak můžeme rozhodovat o tom, na co dítě do kina půjde a dále pak také podporujeme spoludiváctví.

Pokud s dítětem jdeme do kina, tak si dítě všímá našich reakcích na danou situaci. Dítě vnímá naše pohoršení, smích i smutek.
Televize, videopůjčovny, kina, počítačové hry jsou z velké části ovlivněny snahou o zisk. Státní kontrola škodlivých vlivů v médiích je v našem státě nedostačující. Tím větší musí rodiče věnovat pozornost tomuto vlivu.

Přílišné množství sledování televize nebo hraní videoher vytlačuje ze života aktivní způsob trávení volného času. Brzdí vývoj řeči a představivost, potlačuje tvořivost a družnost, ale především také oslabuje citové vztahy.

Sociální izolaci, kterou dětem media způsobují, je třeba kompenzovat vhodným rodinným životem a zapojením do většího společenství lidí. [SUCHÝ, 2007]

2.7 Kampaň za zodpovědné sledování televize

V mediích jsme se mohli dočíst, že proběhla kampaň za zodpovědné sledování televize u dětí, která měla u rodičů veliký úspěch.

Tato Kampaň Rady pro televizní a rozhlasové vysílání Vaše dítě, Vaše televize, Vaše zodpovědnost**,** dosáhla u diváků příznivé odezvy. Zaznamenalo ji 80 procent rodičů, kterým se navíc líbila a považují ji většinou za účinnou. Kampaň si klade za hlavní cíl upoutat pozornost rodičů k fenoménu televize v souvislosti s jejich ratolestmi.

V celé republice se průzkumu zúčastnilo přes 600 respondentů – rodičů dětí do 15 let. 80 procent z nich kampaň zaznamenalo, zejména ženy a rodiče dětí předškolního věku. Alespoň jeden ze spotů vidělo 90 procent rodičů, přičemž nejčastěji si vybavili spot, ve kterém se chlapec dívá sám o půlnoci na televizi. Tím se kampaň zařadila mezi deset procent reklam, které měly takto dobrý výsledek u cílové skupiny. Přílohy 9-12.

70 procent respondentů z nich ji považuje za účinnou. Spot s oslavou narozenin fungoval zejména na muže, spot metro oslovil ženy a spot půlnoc fungoval nejvíc, neboť byl nejbližší realitě a mohli se s podobnou situací běžně setkat.

Kampaň se skládá ze tří spotů, které si nechal původně vypracovat rumunský mediální regulátor v roce 2007. Chlapce, který v noci sleduje noční program, zatímco rodiče spí, se v dalších klipech představí také malý oslavenec, který s nožem agresivně rozkuchá narozeninový dort, nebo dívenka tančící v metru jako striptérka u tyče.

V příštím roce se rada bude zabývat fenoménem dětské reklamy. To je oblast, na kterou si stěžuje velké množství rodičů. Podle nich jsou dětské pořady zarámovány do příliš agresivních reklam. [http://www.ceskatelevize.cz, 10]

2.7.1 Zákon o vysílání

Zákon určuje mantinely, které zamezují šíření potenciálně škodlivých a nebezpečných mediálních obsahů pro děti. Zákon vytváří určitou pojistku, ale nenahrazuje v žádném případě péči rodičů. Je zakázáno vysílání pořadů ohrožující děti s obsahem násilím a pornografie. Tyto pořady mohou být vysílány až po 22. hodině. Bohužel zákon neručí za obsah, který sami provozovatelé televizních stanic umístí do programu. Pokud dojte k pochybení pak je Rada pro rozhlasové a televizní vysílání povinna učinit patřičné kroky, aby se v budoucnu situace neopakovala.

Dětský divák je chráněn před negativními vlivy televizního vysílání zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. V oblasti videa zákonem č.132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání. V oblasti reklamy tištěné, televizní, rozhlasové a billboardové zákonem č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy. [http://www.detiamedia.cz, 11]

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání vydala zákon č. 231/2001 Sb.:

1. provozování rozhlasového a televizního vysílání, k výjimce z povinnosti provozovatelů vysílání a převzatého vysílání nezařazovat v době od 6:00 do 22:00 hodin takové pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, tj. v případech, kdy je koncovému uživateli vysílání dostupné na základě písemné smlouvy uzavřené s

osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání dětem a mladistvým.

2. provozování rozhlasového a televizního vysílání, k povinnosti poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání zajistit, aby audiovizuální mediální služba na vyžádání, jejíž obsah může vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých zejména tím, že obsahuje pornografii a hrubé samoúčelné násilí, byly dostupné pouze tak, aby děti a mladiství neměli běžně možnost obsah této audiovizuální mediální služby na vyžádání vidět nebo slyšet. [http://www.rrtv.cz, 7]

2.8 Sociálně-právní ochrana dětí

Sociálně-právní ochrana dítěte zakládá právo dítěte na život, příznivý vývoj, na rodičovskou péči a život v rodině, identitu dítěte, svobodu myšlení, svědomí a náboženství, na vzdělání, zaměstnání a ochranu dítěte před jakýmkoliv tělesným či duševním násilím, zanedbáváním, zneužíváním nebo vykořisťováním. Sociálně-právní ochrana zahrnuje rozsáhlý souboru práv a oprávněných zájmů dítěte a je zakotvena v mnoha zákonech i právních předpisech. Ochrana dítěte se promítá do zákonů a právních předpisů zejména pak v oblasti: rodinně právní, sociální, školské, zdravotní, daňové, občanskoprávní, trestní apod. Z toho vyplývá i velmi rozsáhlý okruh subjektů, které ji realizují.

Deklarace práv dítěte (přijatá OSN 20. listopadu 1959 a Úmluva o právech dítěte přijatá v roce 1989) hodnotí rodinu jako základní jednotku společnosti. Rodina, která je hodnocena jako přirozené prostředí pro růst a blaho všech svých členů a hlavně dětí, musí mít nárok na potřebnou ochranu a pomoc, aby mohla plnit svou nezastupitelnou úlohu v životě dítěte. Dítě tak ve smyslu těchto dokumentů potřebuje pro svou tělesnou a duševní nezralost péči, záruky a právní ochranu.

Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky věnuje článek 32 dětem a rodině. Rodičovství a rodinu dává pod ochranu zákona, čímž

dětem a mladistvým zaručuje právní ochranu. Je zde respektováno fungování rodiny včetně práv a povinností rodičů, tak i žádost o pomoc. Zásah do rodiny je možný pouze na žádost rodiny, rodiče nebo osoby zodpovědné za výchovu, jestliže se o dítě starat nemohou nebo nechtějí.

Vedle těchto zmíněných významných dokumentů nalezneme ochranu dětí upravenou i v dalších mezinárodních smlouvách a v právních předpisech níže uvedených.

Práva dětí a ochrana v dalších dokumentech

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o SPO“), který vymezuje sociálně-právní ochranu dětí v § 1 jako:

a. ochranu dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu
b. ochranu zájmů dítěte, včetně jeho jmění
c. působení k obnovení narušených funkcí rodiny

V zákoně o SPO jsou upravena jen některá opatření k ochraně dětí, další jsou obsažená v řadě právních předpisů např. zákon o rodině, občanský soudní řád, trestní zákon, trestní řád, zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, právní předpisy o sociálním zabezpečení, zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách a další.

Hlavní principy sociálně právní ochrany dětí:

- Poskytování sociálně právní ochrany dětí v jejich nejlepším zájmu a prospěchu.
- Poskytuje sociálně právní ochranu všem dětem bez rozdílu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, náboženství, politického smýšlení, národnostního, etnického nebo sociálního původu.
- Sociálně právní ochrana je poskytována bezplatně.
- Poskytuje se nezletilým dětem mladším 18 let.

- Stát má zodpovědnost za ochranu dětí před tělesným nebo duševním násilím, za zdravý vývoj z hlediska fyzického, psychického a mravního. Stát dohlíží za plnění povinností a odpovědnost rodičů, ale nijak nezasahuje do jejich rodičovské zodpovědnosti, nejsou-li práva nebo vývoj dítěte ohroženy.
- Sociálně právní ochrana je v působnosti orgánů ministerstva práce a sociálních věcí, krajských a obecních úřadů. Ve vztahu k zahraničí je to Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně. Dále jsou to soudy všech úrovní a orgány určené zákonem o SPO, kraje a obce se samostatnou působností, fyzické a právnické osoby s pověřením.
- Pravidlem je princip preventivního působení na rodinu a pak teprve přichází v úvahu zásah veřejné moci. Používá se celek nástrojů vždy po vyhodnocení konkrétní situace v níž se dítě nachází a podle intenzity jeho ohrožení.
- Součástí je i ochrana před sociálně patologickými jevy.
- Děti bez rodinného prostředí nebo děti odebrané z nevhodného prostředí mají právo na ochranu a pomoc ve formě náhradní výchovy. Při volbě nejvhodnější řešení je nutno brát potřebný ohled na žádoucí kontinuitu ve výchově dítěte a na jeho etnický, náboženský, kulturní a jazykový původ.
- Řeší osvojení dítěte do ciziny. Toto je zakotveno v mezinárodních smlouvách a zákonem o SPO .
- Sleduje výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Nezasahuje do řízení a provozu zařízení, cílem je sledování dodržování práv dětí, rozvoj duševních a fyzických schopností dětí. Sleduje opodstatnění pro pobyt dítěte v zařízení a jak se vyvíjejí vztahy mezi rodiči a dětmi.
- Cílem je též sanace rodin.

3. Princip dobrovolnosti: na výkonu sociálně právní ochrany dětí se mohou podílet i fyzické nebo právnické osoby, které ale musejí mít pověření. Zásadní zásahy jsou vyhrazené státním organům nebo orgánům veřejné správy v přenesené působnosti. [http://www.mpsv.cz, 14]

2.8.1 Orgány zajišťující poskytování sociálně-právní ochrany dětí

Hlavními orgány určenými k ochraně dětí jsou soudy a k poskytování ochrany specializované orgány. Zákon o SPO v § 4 odst. 1 dále vymezuje i jejich působnost.

Orgány sociálně-právní ochrany dětí jsou:

a. Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí
b. Ministerstvo práce a sociálních věcí
c. Krajské úřady (v Praze Magistrát hlavního města Prahy)
d. Obecní úřady
e. Obecní úřady obcí s rozšířenou působnosti (městské úřady, v Praze úřady pověřených městských částí, statutárních městech magistráty a úřady městských obvodů)

Sociálně-právní ochranu dětí zajišťují dále: obce a kraje v samostatné působnosti, komise pro sociálně-právní ochranu dětí a další pověřené právnické a fyzické osoby, které nejsou orgány sociálně-právní ochrany dětí.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a obecní úřady mají bezprostředně sledovat ochranu práv dítěte a činit potřebná opatření v rámci znalostí problému a místních podmínek. Zákon jim dává nejvíce povinností v ochraně dětí a pomoci rodičům a dalším odpovědným osobám.

Komise pro sociálně právní ochranu dětí je zřizována starostou obce s rozšířenou působností, jako zvláštní orgán obce dle § 106 zákona . 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a dle § 38 zákona o SPO. Komise je určena pouze k výkonu přenesené působnosti v sociálně-právní ochraně dětí. Komise navrhuje a posuzuje sociálně preventivní programy na ochranu dětí, posuzuje jednotlivé případy provádění sociálně právní ochrany dětí a vydává stanoviska.

Krajské úřady mají působnost v kontrolní a metodické činnosti. Dále téměř celý proces zprostředkování náhradní rodinné péče,rozhodování o pověření k výkonu sociálně právní ochrany dětí fyzickými a právnickými osobami, rozhodování o státním příspěvku

pro zřizovatele zařízení pro děti. Krajské úřady mají funkci nadřízeného kontrolního orgánu a funkci odvolacího orgánu pro přezkum rozhodnutí vydaných obecními úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností.

Ministerstvo práce a sociálních věcí jehož působnosti patří do obecné péče o rodinu a ohrožené děti. Ministerstvo se stará o náležitou právní úpravu a v rámci zákonů řídí výkon státní správy na úseku sociálně-právní ochrany dětí. Ministerstvo vykonává funkci kontrolního a odvolacího orgánu, zajišťuje na druhém stupni agendu zprostředkování náhradní rodinné péče a vede databázi celostátních fyzických a právnických osob pověřených výkonem sociálně-právní ochrany dětí.

Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně je úřadem s celostátní působností. Řeší otázky ochrany dětí ve vztahu k cizině. Úřad je pořízen ministerstvu a byl zřízen zákonem o SPO.

Ze zákona nestátní subjekty mohou na základě pověření plnily určité úkoly v sociálně-právní ochraně dětí a tyto činnosti zákon o SPO přímo vymezuje v § 48. Pověření k provozování letního rekreačně výchovného tábora uděluje komise pro sociálně-právní ochranu dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Tyto pověřené osoby nejsou orgány sociálně-právní ochrany. [http://www.mpsv.cz, 15]

2.8.2 Kurátor pro děti a mládež

Funkce kurátora:

• pracuje s dětmi a mladistvými s poruchami chování či s trestnou činností

• zaměřuje se na sociálně právní ochranu dle § 6 odst. l , písm. c,d) zákona 359/1999 Sb. zejména na děti:

písm.c děti které vedou zahálčivý a nemravný život tím že:

- nedodržují školní docházku,
- nepracují, i když nemají dostačující zdroj obživy
- konzumují alkohol nebo návykové látky
- vykonávají prostituci
- vykonaly trestný čin

- děti mladší než 15 let, vykonaly čin, který je trestným činem

písm.d: děti se opakovaně dopouštějí útěků od rodičů nebo jiných odpovědných osob za výchovu dítěte
- vede administrativu dětí a mladistvých se kterými pracuje
- na základě písemného požadavku orgánů činných v trestním řízení vystavuje kvalifikované zprávy o nezletilých a mladistvých, které vykonali trestní čin

V souladu se z. č. 359/1999 Sb. používá individuálních pohovorů, šetření poměrů v rodině, informací obecních úřadů, školských a zdravotnických zařízení.

Kurátor dále provádí:

- sociální šetření, kontrolní činnost
- zúčastňuje se úkonů v přípravném řízení
- je přítomen u hlavního líčení a veřejného zasedání, kde používá svá práva daná zákonem včetně opravných prostředků
- poskytuje sociálně právní, výchovné a případně psychologické porady dětem i rodičům
- vyhledává pomoc odborných poradenských, zdravotnických pracovišť a jiných zařízení.
- podává podněty na výchovná opatření u obtížně vychovatelných dětí a mladistvých a sleduje jejich činnost a účinnost
- podává podněty na zahájení řízení o předběžném opatření
- napomáhá realizaci ústavní nebo ochranné výchovy do určitých zařízení ve spolupráci se soudem
- navštěvuje v ústavní zařízení a vězení kde jsou nezletilí a mladiství umístěni
- napomáhá k zlepšení podmínek v rodinách, ve kterých je nařízena ústavní výchova nebo ochranná výchova s cílem návratu dětí do rodiny
- analyzuje patologické jevy u dětí a mládeže a nabízí preventivní opatření

- vykonává pomoc nezletilým a mladistvým propuštěným z ústavní výchovy, ochranné výchovy a propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody, k lepšímu začlenění do společnosti
- zastupuje děti v řízení o ústavní výchově a zúčastňuje se trestního řízení
- aktivně se účastní se přestupkového řízení
- spolupracuje s: ústavy pro výkon vazby, ústavy pro výkon trestu odnětí svobody, školskými zařízeními pro výkon ústavní a ochranné výchovy, orgány obcí, školami, zdravotnickými a školskými zařízeními, úřady práce, probační a mediační službou. [http://www.mpsv.cz, 16]

2.9 Poruchy chování dětí

Poruchy chování dětí jsou dané diagnostickými kritérii podle Mezinárodní klasifikace nemocí. Základní charakteristikou poruchy chování je nepříznivé, asociální chování. Dále zahrnuje agresivní chování k lidem a zvířatům, lhaní, krádeže, záškoláctví, útěky z domova, vandalismus a další.

Důvody vzniku poruchy chování. Na vzniku poruchy se přítomno více faktorů.

1. Genetika

Vrozené vlastnosti dítěte, které vyústit k rozvoji poruch chování. Jedná se nepřizpůsobivé, neadekvátně dráždivé, agresivní chování. Důležitá je důsledná výchova.

2. Dítě s ADHD

První konflikty nastávají už na dětských hřištích. Dítě je zbrklé, není schopno domyslet následky svého chování k druhým. Pokud dítě nemá důslednou, kontrolující výchovu a dostatek lásky, dostane se do problému. Problémy mohou vyústit až v protispolečenské chování.

3. Socioekonomická situace rodiny

Nejčastější problémy jsou nezaměstnanost, nízké vzdělání rodičů, chudoba, nedostatečné bytové podmínky nebo naopak nenasytnost po materiálních věcech ve finančně dobře zajištěných rodinách. Negativní podmínky můžou mít vliv na vývoj osobnosti dítěte. Dítě může unikat k partám, drogám apod.

4. Násilí v rodině

Negativní je antisociální a kriminální chování rodičů. Také požívání drog a alkoholu, fyzické a psychické týrání. Dítě je ohroženo modelem rodičů, který si může převzít a problémy bude řešit stejným způsobem.

5. Neúplné rodiny

Nepřítomnost jednoho z rodičů z důvodů rozchodu, rozvodu nebo úmrtím. Rodič je zatížen finanční situací a nedostatkem energie na výchovu dítěte. Pokud si rodič najde jiného partnera hrozí konflikty v rodině. Dítě pak hledá oporu mino rodinu. . [http://rodina-deti.doktorka.cz, 12]

Hyperkinetické poruchy

Jedná se o neurovývojové poruchy které se vyvíjí v předškolním věku. Projevují se nadměrnou aktivitou, poruchami pozornosti a nedostatečným ovládáním. Označují se jako lehká mozková dysfunkce a v angloamerické literatuře jako ADHD.

Porucha se muže přenést z rodičů na děti. Příčinou může být komplikace v těhotenství při porodu i v poporodním období. Porucha se může projevit u dítěte nezávisle na rozumových schopnostech. Často je doprovázena poruchami učení, tikové poruchy, nočním pomočováním a neurotickými úzkostnými poruchami.

Základní příznaky:

1.Porucha pozornosti
Děti neplní zadané úkoly, ztrácejí věci a nechtějí vykonávat činnost kde je nutná trpělivost.

2.Hyperaktivita

Projevuje se neklidností a neposedností. Dítě svými projevy často provokuje ostatní děti.

3.Impulzivita

Dítě je zbrklé, jedná bez rozmyslu a není schopno dostatečně regulovat své chování.

Separační úzkostná porucha

Projevuje se strachem z odloučení od dané osoby. Tato porucha se objevuje po 6.měsíci a zmírňuje se kolem 3.roku. Pokud jsou rodiče výchovně nerozhodní a mají nadměrné obavy o dítě nebo se rozpadl partnerský svazek je vývoj poruchy častější.

Příznaky: dítě se bojí o matku, nechce spát v jiné místnosti, nechce chodit do mateřské školy. Před odloučením může mít bolesti břicha, děsivé sny, zvracení, průjem, bolesti hlavy.

Léčba: psychoterapie s léky

Tikové poruchy

Náhlé, rychlé, opakující se pohyby, gesta, zvuky, záškuby. Mohou být motorické, fonační nebo kombinované. Tiky mohou být dědičné.

Příznaky: škubání hlavou, rameny, končetinami, poplácávání, olizování, mrkání, křečovité úsměvy, škubání obočí, hekání, mručení, vyrážení slabik.

Léčba: psychoterapie spojená s antipsychotikami

Neorganická enuréza

Nekontrolovatelné močení může být z důvodů genetických, neurovývojových, stresových situací, narození sourozence, ztráta blízké osoby, nadměrná zátěž. Dítě s touto poruchou má většinou velmi hluboký spánek.

Příznaky: pomočování v noci nebo ve dne minimálně dvakrát za měsíc bez organických příčin.

Léčba: úprava prostředí, psychoterapie, rodinná terapie, léčba neurotických poruch

Koktavost

Příčina zatím není známá. Předpokládá se kombinace dědičnosti, narušení vývoje a stresů s negativním vlivem na emoce.

Příznaky: narušení rytmu řeči z důvodů poruchy svalové koordinace mluvidel a dýchacích svalů. Několikanásobné opakování zvuků, slabik a slov. Řeč je přerušována častým váháním a přestávkami. Koktání se neprojevuje při zpěvu.

Léčba: logopedická péče, rodinná terapie, psychoterapie

[http://www.moje-rodina.cz, 13]

2.9.1 Sociálně patologické jevy

Je takové chování jedince, které se vyznačuje především nezdravým životním stylem, nedodržováním sociálních norem, zákonů, předpisů a etických hodnot. Chování vede k poškozování zdraví jedince, prostředí a k individuálním, skupinovým či celospolečenským poruchám a deformacím. [http://www.sos-ub.cz, 17]
Sociálně-patologické jevy u dětí a mládeže:

Záškoláctví

Záškoláctvím je označován žák, který úmyslně zanedbává docházku do školy. Dochází tak k porušení školního řádu, ale ve hlavně provinění proti školskému zákonu, který ustanovuje povinnou školní docházku. Muže být spojeno s dalšími sociálně patologickými jevy.

Kriminalita, delikvence, vandalismus a jiné formy násilného chování

U osob mladších patnácti let je spáchaný čin, který je jinak považován za trestný čin hodnocen jako delikvence. U osoby starší patnácti let do věku osmnácti let to hodnotíme jako kriminalitu mládeže.

Agrese a šikana

Šikana je definována jako násilné ponižující chování buď jednotlivce nebo skupiny, které je uplatňováno na slabším jedinci, který se nedokáže takovému chování vyhnout a není schopen se bránit. Jedná se o závažnou agresivní poruchu chování. Jsou porušovány sociální normy a použitím násilí dochází k omezování základních lidských práv. Takovéto chování má být prostředek k uspokojení potřeby, která není naplněná z důvodů překážky.

Drogy a drogová závislost

Psychoaktivní látky jinak známe pod názvem drogy jsou látky po jejichž aplikaci se mění psychický stav uživatele. Tento stav je pro uživatele žádoucí. Aplikace se provádí požitím, injekční aplikací a inhalací. Hlavní příčiny požívání psychoaktivních látek jsou: neúspěch, scházející sebeúcta, nedostatečná sebedůvěra, zneužívání, zanedbávání ze strany rodičů či školy. Používání drog vede k závislosti, kdy dochází k ohrožení zdravotního i sociálního života jedince. V nejhorším případě ohrožení samotného života. Velkým problémem jsou takzvané měkké drogy jako alkohol a tabák. Do styku s těmito drogami přichází dítě většinou už doma. Problémem těchto drog je jejich společenská tolerovatelnost. [http://www.zkola.cz, 18]

Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

Všechny akty násilí na dítěti, při kterých dochází k tělesnému zranění, k jeho trvalému postižení nebo k jeho usmrcení. Někteří odborníci sem řadí i pravidelné tělesné trestání dítěte používané jako výchovný prostředek. Dále neplnění rodičovských povinností nebo zneužívání dítěte sexuálně nebo fyzicky. [http://www.nicm.cz, 19]

Xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus

Xenofobii charakterizují projevy odporu, nepřátelství, nedůvěra k cizímu a strach ze všeho cizího, nepřátelství k lidem jiné barvy pleti, národnosti, náboženského přesvědčení, kultury, projevující se navenek odporem a nepřátelstvím. Pojem xenofobie je užíván jako termín pro rasismus, antisemitismus a nacionalismus. [http://www.nicm.cz, 20]

Patologické hráčství

Patologické hráčství je jinak nazývané gambling, gamblerství, závislost na automatech. Řadí se mezi návykové a impulsivní poruchy. Jedná se o nedrogovou závislost. [http://www.nicm.cz, 21]

Komerční sexuální zneužívání dětí

Jedná se o poskytování sexuálních služeb za úplatu nebo jinou protihodnotu například jídlo, bydlení. [http://www.nicm.cz, 22]

Sekty a sociálně patologická náboženská hnutí

Netradiční, atypické náboženství, které mnohdy svými postoji mohou ohrozit tělesné i duševní zdravý někdy i život. Mezi nejznámější patří Scientologická církev nebo Církev sjednocení. [http://www.nicm.cz, 23]

2.9.2 Dětská prostituce

Dětská prostituce se řadí do oblasti komerčního sexuálního zneužívání dětí. Na Stockholmském světovém kongresu v roce 1996 byla definována jako použití dítěte pro sexuální účely za peníze nebo jinou odměnu.

Mezi sexuálním zneužitím dítěte a pojmem komerční sexuální zneužívání dítěte jsou rozdíly. Sexuální zneužití dítěte je charakteristické bezmocí dítěte, studem, ztrátou kontroly a zatajováním pravdy. Komerčně sexuálně zneužívané dítě se svým chováním netají a označují to jako "dobrou zkušenost" či "dobrou brigádu".

Komerční sexuální zneužívání dětí patří do oblasti sociálně patologických jevů. Často v uvedených případech padají stížnosti na výchovou rodičů. Je však potřeba hledat více faktorů a konkrétně u dětské prostituce hraje značný vliv prostředí, kde dítě vyrůstá. Často se dětská prostituce vyskytuje v komunitách s velkou mírou lidí bez domova, děti v internátech nebo z dětských domovů. Častým začátkem poskytování sexuálních služeb se tak stává subjektivní pocit chudoby. Tyto děti využívají vlastní krásy a těla . Jsou označovány jako přeživší díky sexu. Sexuální služby jsou pro ně prostředkem jak naplnit své hmotné potřeby. Charakteristické pro skupinu těchto dětí je že dvě třetiny z nich byly sexuálně zneužity. [http://www.e-bezpeci.cz, 24]

Rozdělení dětské pornografie

1. Obrázková pornografie

Zobrazení dítěte při sexuální činnosti, skutečné, simulované nebo vystavování pohlavních orgánů pro sexuální uspokojení druhých. Souvisí s tím výroba, rozšiřování a používání takového materiálu.

2. Zvuková pornografie

Používání zvukových prostředků užívajících dětský hlas, skutečný či simulovaný za účelem sexuálního uspokojení. Zahrnuje výrobu, rozšiřování nebo další používání takového materiálu

Dětskou pornografii můžeme nahlásit na stránkách www.internethotline.cz. Tento projekt se snaží zabránit šíření dětské pornografie, nabídky dětské prostituce, nelegální sexuální praktiky. Informuje rodiče a učitele o nebezpečí při komunikaci s lidmi přes internet. Projekt Hotline je začleněn do mezinárodní asociace horkých linek Inhope. Siť Inhope. V letech 2005-2007 obdržela od veřejnosti kolem 900 000 oznámení o nelegálním obsahu. V České republice projekt Hotline v prvním roce své činnosti zaznamenal 134 oznámení týkajících se dětské pornografie. Z toho 129 případů bylo předáno Policii ČR. [http://www.e-bezpeci.cz, 25]

Předčasný pohlavní život

Dr.H. Friedman vedoucí adolescentní problematiky Word Health Organization zkráceně WHO se domnívá, že v dnešní době mnoho faktorů tlačí na mladé lidi, aby začali sexuálně žít před svatbou- se závažnými důsledky pro jejich pozdější sychické, fyzické a sociální zdraví. Může se jednat o pohlavní nemoci, nechtěné těhotenství, potraty a škody na sexuálním a dalším vývoji.

Dle organizace WHO sexuální zdraví představuje souhrn tělesných, citových, rozumových a společenských stránek člověka. Je zde předpokládaná určitá osobnostní zralost, které se dosahuje až v pozdní adolescenci po 18.roce věku.

Nezralost dívky

Největší nebezpečí je v obraně proti infekčním patogenům při pohlavním styku z důvodů nezralosti imunity a nezralostí sliznice děložního čípku. U předčasného pohlavního styku se zvyšuje riziko rakoviny děložního čípku.

Nezralost obou partnerů

Nejvíce je viditelná v psychosociální sféře. V tomto století se hovoří o zrychleném pubertálním vývoji, kterému se přisuzuje dřívější sexuální život. Často je také motivací tlak vrstevníků a touha vyrovnat se jim. Sexuální zážitek se v nízkém věku může stát traumatickou zkušeností.

Střídání sexuálních partnerů

Střídání sexuálních partnerů je velmi časté a počet sexuálních partnerů se neustále zvyšuje. Dříve byl sňatek regulačním činitelem, který počty sexuálních partnerů snižovat nejvíce.

Těhotenství nezletilých

Jsou velmi nebezpečná pro matku i dítě. Jsou brána jako nejvíce riziková a předčasná. Pokud se přistoupí k potratu podstupuje matka riziko neplodnosti, nebo při dalším těhotenstvím možnost předčasného porodu. [http://www.volny.cz, 27]

2.9.3 Legislativní rámec

Dle § 205 Zákona č. 140/1961 Sb. je šíření a zpřístupňování dětské pornografie, či její přechovávání a výroba trestným činem.

Konkrétní znění paragrafů trestního zákona:

§205a Přechovávání dětské pornografie přechování fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, kde je zobrazeno nebo využito dítě, trest odnětím svobody až na dva roky.

§205b Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) Osoba, která přiměje, sjedná, najme, svede, zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí na takovém pornografickém díle, trest odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1

a) člen organizované skupiny

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro někoho jiného prospěch značného rozsahu.
(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1

a) člen organizované skupiny s aktivitou ve více státech

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch značně velkého rozsahu.

[http://business.center.cz, 26]

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Shrnutí poznatků

Pokud shrneme dosavadní teoretické poznatky, můžeme říci, že existuje souvislost mezi sledováním televizních pořadů nasycených agresí a následným agresivním chováním dětí. V tom se shodují kliničtí psychologové a psychiatři pracující s dětmi u nás i v zahraničí. Eskalace agrese může mít také přímou souvislost s pouhým sledováním násilí.

Předpokládám, že existuje přímá souvislost mezi nadměrným sledováním televize a agresivitou u dětí školního věku.

Za nejdůležitější považuji to, že existuje souvislost mezi každodenním sledováním televize a agresivitou u školního dítěte. Nemůžeme ovšem tvrdit, že nadměrné sledování televize je jednoznačně viníkem. Jsou tu i další proměnné jako rodiče, sourozenci, skladba pořadů, čas, kamarádi.

Dětský divácký vkus nemůžeme blíže specifikovat. Pořady se neustále mění a přibývají televizní kanály jako Prima COOL, Prima Love, Nova Cinema atd. Dle prostudované literatury má velká část dětí zkušenosti s pornografií, ale velké oblibě se těší horory a thrillery. Děti často užívají slovní spojení nebo výroky z televizní obrazovky. Hrdinové jsou pro ně vzorem, kterému se chtějí alespoň na chvíli podobat. Napodobování televizní postavy nevede vždy k úplnému ztotožnění. A také nemusí vést pouze k negativnímu napodobení. Některé děti postavy napodobují a jiné ne. Proto tento vztah musíme nechat otevřený.

3.1.1 Doporučení rodičům

Sociální pracovnice mi při konzultaci doporučila následující věci:

- Místo zákazů a příkazů snažit se jít příkladem. Měli bychom ukázat, jak internet používat smysluplně a užitečně.
- S dítětem se dohodneme o času stráveném hraním her. Čas by neměl být delší než půl hodina. V dodržování limitu bychom měli být důslední.
- Projevovat zájem o jeho záliby. Snažit se o větší zapojení do rodinného dění a rozvíjení koníčků.
- Dávat najevo lásku a chválit ho i za drobné úspěchy. Poté nebude mít chuť hrát si na hrdinu ve virtuálním světě.
- Jestliže máte obavy, že je na hrách závislý, přiznejte si svůj díl viny a obraťte se na odborníka, například v pedagogicko-psychologické poradně.

Pokud chceme orientačně zjistit, jestli je dítě závislé na počítačových hrách, měli bychom si odpovědět na pár otázek, například:

1. Vyměnilo by dítě počítač za domácího mazlíčka (pes, kočka…)?
2. Pokud dítě vyrušíte při jeho aktivitě na počítači, nereaguje podrážděně?
3. Pokud z nějakého důvodu dítě na počítač nemůže, dokáže se zabavit samo?
4. Svůj volný čas tráví raději na počítači nebo venku s kamarády?
5. Je dítě neklidné, pokud ho jeho povinnosti oddalují od možnosti hrát na počítači?
6. Jídlo a pití si nosí zásadně k počítači?

Tyto otázky jsou krátkým příkladem toho, jak u dítěte rozpoznat problém. Na rozpoznání většího problému tyto otázky nestačí. Kvalifikované závěry může dát pouze odborník například v pedagogicko-psychologické poradně.

Na našem území je velké množství pedagogicko-psychologických poraden. A nemalé množství kvalitních psychologů a psychiatrů.

Vhodné je se obrátit na neziskové organizace, psychiatrickou péči, na osobu kompetentní v zařízení, které dítě navštěvuje (školka, škola), lékaře, poradny. Zde by měly být poskytnuty potřebné informace dalšího postupu ohledně prevence nebo léčby.

3.1.2 Organizace pomáhající dětem

Fond ohrožených dětí Klokánek

Klokánek byl založen v září 2000. Na celém území České republiky je provozováno šestnáct pracovišť. Klokánek je projektem Fondu ohrožených dětí. Pomoc je poskytována dětem zanedbávaným, týraným, zneužívaným, dětem žijícím v nevyhovujících bytových a sociálních poměrech a dětem s nedostatečnou rodinnou péčí.

Hlavním cílem je nabídnout dětem přechodnou rodinnou péči místo ústavní výchovy, po dobu než se dítě bude moci vrátit zpět do rodiny nebo do trvalé náhradní rodinné péče. Klokánek má pověření Ministerstva práce a sociálních věcí jako zařízení pro děti vyžadují okamžitou pomoc. Dítě mohou přijímat na žádost: rodičů, soudního rozhodnutí, žádosti sociálně-právní ochrany dětí nebo dítěte v krizové situaci.

Nadace Naše dítě

Nadace Naše dítě vznikla v roce 1993. Hlavním cílem Nadace Naše dítě je pomoc týraným, handicapovaným, ohroženým, opuštěným a zneužívaným dětem. Snaží se pomáhat dětem z problémových rodin, dětem v ústavní výchově (dětské domovy, výchovné, diagnostické ústavy), dětem v tíživé životní situaci a dětem mentálně a fyzicky handicapovaným.

Nadace stála za vznikem celostátní Linky bezpečí, Internetové linky, Rodičovské linky a linky Vzkaz domů. Od 1.října 2004 převzalo zodpovědnost za tyto projekty Sdružení Linka bezpečí a mládeže.

Nadace Naše dítě pomáhá formou: přímé finanční podpory (granty, individuální žádosti), vydáváním publikací a letáků, pořádání kampaní, prosazování legislativních práv vedoucích ke zlepšení systému ochrany dětí.

Od roku 2001 je hlavním cílem nadace zlepšování dětských práv, mediální kampaně na podporu dětí, mezinárodní aktivity, kulturní a společenské aktivity.

UNICEF

Dětský fond OSN je celosvětovou organizací, která se zabývá ochranou a zlepšením životních podmínek dětí. Založen byl v roce 1946. Spolupracuje s vládami 157 zemí světa. Poskytuje okamžitou humanitární pomoc, rozvoj ve zdravotní péči a podporu vzdělání. Programy na pomoc dětem jsou financovány z dobrovolných příspěvků, prodejem dárkového zboží s logem UNICEF. Jedním z hlavních cílů je očkování dětí z rozvojových zemí proti základním dětským chorobám a zajištění dostatku jídla pro děti. Pomáhá také dětem vystaveným násilí, zneužívání a vykořisťování.

Sdružení linka bezpečí

Sdružení pomáhá dětem a mladým lidem v tíživých životních situacích, ale i při řešení jejich problémů a starostí. Sdružení je členem asociace dětských linek důvěry ChildHelpline International. Linka bezpečí je v neustálém provozu. Nabízí krizovou telefonickou pomoc 24 hodin 365 dnů v roce. Princip pomoci spočívá v umožnění dětem svěřit svůj problém, získat radu, porozumění, podporu nebo zprostředkování určité pomoci. Linka dále poskytuje kontakty na instituce, které jim mohou pomoci nebo na příslušné státní orgány.

SOS dětské vesničky

Zajišťují náhradní rodinnou péči. Plní funkci rodiny, kdy umožňuje dětem vyrůstat v rodinném prostředí. Děti jsou vychovávány školenými pěstouny, kterým jsou děti svěřovány do péče. Sourozeneckou skupinu tvoří 5-7 dětí. Současně je kladen důraz na to, aby děti byly v kontaktu se svojí biologickou rodinou (sourozenci, prarodiče). Systém využívá i institutu polozávislého bydlení což přináší potřebné schopnosti k tomu, aby děti mohly vést v budoucnu plnohodnotný samostatný život (sociální a životní dovednosti, hospodaření s financemi, pracovní návyky).

3.2 Prevence

Ve snaze zabránit sledování televizního násilí nebo hraní nevhodných her máme tyto možnosti:

1. Ze strany státu

- Zlepšení zákonů
- Větší důslednost při dodržování zákonů
- Zvýšení pokut a následků
- Zpřísnit kritéria při hodnocení přístupnosti filmů
- Uzákonit V-chip
- Uzákonit delší pauzu před vysíláním brutálních scén ve zpravodajství

2. Z pohledu odborníků

- Zakládat nové organizace
- Více informovat veřejnost
- Provádět sezení s dětmi ve školách
- Provádět více výzkumů

3. Plněním rodičovských rolí

- Dostatečně se věnovat dítěti
- Mít přehled o jeho aktivitách
- Zajímat se o zájmy a rozhovory mezi dítětem a kamarády
- Na počítačích používat rodičovskou kontrolu
- Nastavit na počítači časový limit
- Zakázat určité aplikace nebo nevhodné hry
- Dávat dítěti hry, které podporují tvořivost nebo logické myšlení
- Koupit televizor s V-chipem nebo dětskou pojistkou
- Nevhodné filmy a časopisy uschovávat z dosahu dětí
- O agresi mluvit a informovat dítě o jeho nevhodnosti
- Dávat dítěti najevo, že s agresivitou ve filmech nesouhlasíme
- Při brutálních scénách nebo u krimi zpráv by dítě nemělo být přítomno

- Hledat pro dítě vhodnou zájmovou činnost (tato činnost může být rozdělena podle ročního období, poté by dítě mělo mít na každé období další činnost)
- Být v kontaktu s učitelem dítěte
- Nevolat dítě od hraní (deskových her…) k televizoru

Pokud by se tyto tři složky spojily a všechny fungovaly, tak lze předpokládat, že: dítě si bude uvědomovat nevhodnost agrese, násilí bude vnímat jako něco špatného, pokud násilí neuvidí, nebude mít vzor negativního chování, televize nebo hry nemohou mít špatný vliv na dítě.

Pro dítě je důležité v dnešní době se naučit používat počítač. Používáním se učí a usnadní mu to další přípravu do života. U televize by mělo být vedeno ke správnému diváctví (nepoužívat jako kulisu, sledovat jen vybrané programy, být kritický vůči televiznímu obsahu).

3.3 Mateřská škola speciální

Pokud má dítě problematické chování, může být umístěno do zařízení, jako je například speciální mateřská škola, ve kterém je ubytováno, a je mu v něm věnována potřebná péče. Ubytováno může být na žádost OSPODu, nařízení soudu, doporučení psychiatra, ke kterému dítě dochází.

Mateřská škola speciální

Adresa: Drahaňská 779 / 7, 181 00 Praha 8

Zřizovatel: Magistrát hlavního města Prahy

Ředitelka: Mgr.Taťána Nesvedová

Zástupkyně: Věra Fiřtová

Kapacita: 30 dětí

Speciální mateřská škola se nachází na samém okraji Čimic, v těsném sousedství s krásnou chráněnou krajinnou oblastí Drahaňské údolí. K budově patří velká zahrada s prolézačkami, pískovišti, koly, tříkolkami a brouzdalištěm.

Škola má tři součásti - mateřskou školu speciální, školní jídelnu a internát. Tento celek funguje nepřetržitým provozem. Působnost zařízení je regionální – pro děti z celé Prahy a blízkého okolí, přednostně pak z Prahy 8.

Škola poskytuje péči a pomoc dětem ve věku od 2 do 7 let s vývojovými poruchami a opožděným vývojem, sociálně ohroženým, dětem, jejichž rodina se nachází v tíživé situaci, s poruchami pozornosti, dětem hyperaktivním. Nepřetržitou péči o děti zajišťují učitelky, vychovatelky a ještě logopedická asistentka, zdravotnice a sociální pracovnice.

Pro velkou část dětí je škola druhým domovem, proto také všechny činnosti a aktivity probíhají tak, aby se co nejvíc přiblížily životu v rodině. Škola má 2 třídy po 15 dětech. Třídy se nazývají Berušky v přízemí a Sluníčka v prvním patře. Škola se snaží o vzájemnou spolupráci s rodiči, státními orgány, lékaři, organizacemi atd. Pokud se dítě dostane do péče školy, musí rodiče nebo zákonní zástupci vyplnit následující formuláře. Bez nich nemůže dítě do školky nastoupit. Viz příloha….

3.3.1 Průběžně pořádané aktivity

- Speciálně-pedagogické poradenství
- Sociální poradenství
- Denně – individuální logopedická péče
- Keramika
- Pravidelná středeční odpoledne pro rodiče a děti – hry, tvořivá činnost, soutěže, malování vajíček, předvánoční pečení perníčků a cukroví aj. …
- Kontaktní masáže
- Besídky (mikulášská, vánoční)
- Dětský karneval
- Dětská divadelní představení

- Vystoupení živých zvířat + artistické vystoupení přímo ve školce
- Den dětí
- Návštěva ZOO, botanické zahrady

3.3.2 Denní program ve škole

Od	6:30	Vstávání dětí, oblékání, ranní hygiena, rozcvička, ranní kroužek
	7:30	Snídaně
Do	9:30	Činnost hravého charakteru. Plánované činnosti ve skupinách. V průběhu individuální logopedická péče
	9:30	Svačina
Do	11:45	Pobyt venku
	12:00	Oběd
	13:00	Spánek. Podle individuálních potřeb dítěte- relaxační chvilka u pohádky, činnosti ve třídě, individuální práce- předškoláci
	14:00	Probuzení, hygiena
	14:30	Svačina
Do	17:45	Pobyt venku, zájmové činnosti
	18:00	Večeře
Do	19:30	Koupání dětí, hygiena, klidové činnosti, večerníček
Od	19:30	Pohádka, ukládání ke spánku
Od	20:00	Spánek

3.4 Kazuistika

Tomáš, narozen r. 2005 (z důvodu ochrany údajů jsem změnila jméno)

Tomáš je 4leté hyperaktivní dítě. Má dva sourozence starší sestru a staršího bratra. Často si hraje s vidličkou nebo s jinými předměty, kterými rád píchá do sedačky, z důvodu záliby rodičů v hororových filmech. Otec slíbil, že se budou snažit syna izolovat od těchto filmů a začnou spolupracovat s odbornými zařízeními. Tomáš se velmi rád bojí. Policie ČR zahájila na Tomáše trestní řízení z důvodu spáchání trestného činu, jinak ublížení na zdraví. Tomáš nožem bodl sestru do oblasti břicha. Matka tvrdí, že Tomáš má posunutý pud sebezáchovy (skáče z výšky, prokusuje si ret do krve apod.). Matka i otec jsou schizofrenici.

3.4.1 Vyšetření pediatrem

Matka na děti křičí, vyhrožuje, ale nebije je. V rodině jsou 3 děti. Dvě z předchozího manželství a Tomáš z druhého. Tomáš se v poslední době zklidnil, uvědomil si co udělal. Bratrovi někdy sám řekne, že ho píchnul a to se nemá. Udělal to, protože našel nůž. Nechtěl mu ublížit, ale bratr ho naštval, protože ho nechtěl pustit si hrát, když uklízel a skládal prádlo. Sestra je v pasťáku, kde byl i jeho bratr když ho Tomáš píchnul. Sestra tam byla, protože utekla z domova - neplnila domácí úkoly a matka jí kvůli tomu zbila. Sestra je na něj zlá. Když jdou spolu ven a nezletilý zazlobí, tak ho sestra mlátí. Nemá ji proto rád a těší ho, když není doma. Lze tak usuzovat z nevhodných prožitkových podmětů (hororové filmy), nestabilní a emočně měnivé vazby, nedostatečné odlišení imaginace od reality.

Tomáš pochází z matčina čtvrtého těhotenství, které bylo neplánované. Porod byl císařským řezem. Raný psychomotorický vývoj byl v mezích normy.

Diagnóza:
Hyperkinetická porucha chování. Chlapec užívá antipsychotikum Risperdal.

Matka je osobnost se známkami emoční nestability, v minulosti užívala drogy. Otec má smíšené projevy osobnosti. Byl závislý na pervitinu a je léčen pro závislost na alkoholu.

Tomáš má pozitivní vztah k rodičům a rodiče k němu. Stabilita tohoto vztahu může být ovlivněna v důsledku osobní struktury.

Chlapec je 4letý. Vztah k bratrovi je kladný a k sestře negativní. Tyto projevy se však jeví jako nespolehlivé, mohou být měnivé.

Rodinné prostředí**:**
Rodiče jsou méně důslední. Za zcela nevhodné lze považovat sledování hororových filmů.

Výchovná situace chlapce je komplikovaná. Stav vyžaduje psychiatrickou péči, jejichž součástí jsou i odborné rady rodičům. Nad chlapcem by měl být stanoven úřední dohled. Přes všechna opatření lze očekávat ve výchově a projevech chlapce problémy, které bude nutno sledovat a aktuálně řešit.

Výchova rodičů není přímým důsledkem jednání chlapce. Jde o více interakcí vlivů.

Výchova rodičů chlapce ovlivňuje svou nesoustavností**,** nedůsledností a malou korekcí nevhodných vlivů. K přímému ohrožení by mohlo dojít, pokud by rodiče byli pod vlivem návykových látek.

V současné době je potřebný dohled nad výchovou, který by monitoroval výchovnou situaci v rodině. Ústavní výchova se jeví jako krajní řešení, k němuž by mělo dojít až v případě selhání výchovy v rodině.

Chlapec je přihlášen do školy, kde je možný internátní režim. Prognózu vývoje výchovné situace lze označit za nejistou.

3.4.2 Logopedické vyšetření

Do logopedické pracovny dochází 1x týdně. Spolupracuje ochotně. Kontakt navazuje velice snadno, je sdílný. Na zadané úkoly se nesoustředí, často se snaží odvádět pozornost jinam, což bývá doprovázeno psychomotorických neklidem. Velice rád mluví o domově, často si vymýšlí (např. tvrdí, že viděl v rybníku krokodýla nebo že jim po bytě chodí anakonda – velmi snadno uniká od reality).

Sluch: Orientačně dobrý.

Mluvidla, motorika mluvidel: Jazyk v nesprávné klidové poloze, většinou mezi zuby, občas slintá. Požadovaná předartikulační cvičení se snaží napodobit.

Artikulační obratnost: Artikulačně obtížná slova neopakuje vždy správně, občas asimilace.

Fonematický sluch: Jednotlivá slova rozloží na slabiky, u vět chybuje. Záměny hlásek ve slově často hádá.

Slovní zásoba: Přiměřená věku.

Řečový projev: Hovoří ve větách, většinou gramaticky správně. Tempo řeči občas zrychlené. Pohádku zná jen o Šrekovi – nevypráví. Doma mu čte máma např. Tomáš a mašinka, Ferda. Obrázek popíše, věty tvoří většinou samostatně.

Sluchová verbální paměť: slabší, většinou neopakuje správně ani tři slova, ani čísla. Zpívá pouze Halí, belí a ještě zná jednu sprostou, kterou ho naučila babička.

Zraková recepce: Rychle a správně přiřadí obrázky s odlišnými detaily, najde odlišný tvar v řádku. Opis tvaru nezvládá vůbec.

Kreslí pravou rukou s nesprávným úchopem, kresba je pod úrovní věku. Počítá 1-9, podá požadované množství. Barvy zná.

Individuální plán:
-pravidelně zařazovat předartikulační cvičení, začít s nácvikem sykavek
- rozvíjet fonematický sluch, rytmizovat slova, věty, říkanky
- posilovat verbální paměť, nácvik básní, písní, hry typu Šla babička…
- postupně prodlužovat dobu soustředění, koncentrace pozornosti
- rozvíjet grafický projev, nácvik správného úchopu tužky

3.4.3 Psychologické vyšetření provedené v Klokánku

Důvod vyšetření - v oblasti školní zralosti:
- zbytky špatné výslovnosti, artikulační neohrabanost - místy však řeč pro přemíru temperamentu, hůře srozumitelná
- má výrazné tendence k sebe-prosazování - chce toho docílit vykřikováním a upoutáním pozornosti na sebe
- má syndrom ADHD, vysoká míra frustrační tolerance, převažuje živelnost a od-tlumenost nad kultivovaností projevu
- je bystrý, informovaný a orientovaný, velmi rozvinutá slovní zásoba
- ve verbálním testu rozumových schopností (WPPSI) dosáhl výkonu v pásmu vysokého nadprůměru (výborná matematicko-logická představivost, výborná pozornost i pamětní vštípivost)
- Jiráskův orientační test školní zralosti se slabším výsledkem (kresby postiženy vnitřním neuspokojením a neklidem)
- zrakový a sluchový test na výborné úrovni
- chlapec v nevýhodné sociální a rodinné situaci
- intelektově nadprůměrně nadaný
- vhodné zařazení do náročnějšího typu školy, aby se mohly náležitě rozvíjet rozumové schopnosti (např. víceleté gymnázium Open Gate pro sociální případy)
- odklad školní docházky není pro výše uvedené skutečnosti indikován, chlapec prahne po nových vědomostech a učí se velmi lehce

Doporučení**:**

Intenzivnější logopedická péče, aby nenastoupil do ZŠ s řečovým handicapem**.** Je vhodné rozvíjet opominutou grafomotorickou oblast (Klokánek bude provádět terapeutickou formou uvolňování ruky a rozvoj jemné motoriky)**.**

3.4.4 Vstupní prohlídka při příjmu chlapce do speciální mateřské školy

Hrubá motorika:

Koordinace pohybů na velmi špatné úrovni. Má problém s pohybem jako takovým. Nebaví ho pohyb, nebaví ho žádná aktivně pohybová činnost. Při chůzi ze schodů nestřídá nohy. Chlapec nemá smysl pro vytrvalost, nic ho nebaví, jenom by seděl a koukal, popřípadě si hrál s tím, s čím zrovna chce. Má problémy s vadným držením těla. Stále posedává. Je to dané tím, že je také hodně silný. Kotoul nezvládne, ani sed na bobek**,** bez toho**,** aniž by upadl**.** Musí mít oporu. Nevydrží stát na značce.

Jemná motorika:

Vystřihuje větší obrázek nůžkami**,** menší vystřihnout nedokáže. Daný předmět z papíru vytrhává**.** Navléká větší korálky. Neudělá kličku na tkaničce u boty. Je neobratný v zapínání a rozepínání knoflíků. Vybarvování plochy mu dělá problém, přetahuje. Rád si hraje se stavebnicí větších dílů a skládá puzzle taktéž z větších tvarů. Má špatný úchop.

Komunikační dovednost a řeč:

Má problémy odpovídat na dotaz. Občas je odpověď scestná**.** Odpovídá zcela na něco jiného, než zněl dotaz. Neumí reprodukovat pohádku, ani říkanku. Na napomenutí nebo pokárání reaguje udiveně**.** Přestane mluvit, divá se a nechápe, proč se zlobíme. Občas se obhajuje**,** většinou ale něčím úplně jiným, než o čem je řeč.

Kognitivní dovednosti:

Má hluboké problémy v základních znalostech. Občas není schopen pochopit jednoduchou úlohu. Barvy se mu někdy podaří pojmenovat, ale většinou je poplete**,** často je také špatně přiřadí. Geometrické tvary nezná, za pomocí pedagoga pojmenuje

pouze kruh. Tvary přiřadí správně, neví však jaký tvar právě přirovnává. Části těla pojmenuje (pouze základní - hlava, ruce, nohy, oči, krk, uši, nos). Kresba postavy je pod úrovní věku. Velice jednoduchý hudební rytmus je schopen za pomoci dospělého udržet, musí se však soustředit bez rušení ostatních dětí. Pozornost špatně udrží, nemá rád zadání úlohy**.** Nejraději si ale hraje sám s vlastní vybranou stavebnicí. Po delší době však stavbu nikdy nedokončí (např. započatou stavbu komínu z kostek). Své celé jméno zná, zná také jméno sourozence.

Sebeobsluha a hygienické návyky:

Obléká se velmi nedbale. Sice si oblékne vše, co má připraveno, ale většinou špatně. Knoflíky zapíná chybně, zip u bundy si zatáhne ke krku tak, že se odře, nebo se mu špatně dýchá a čepici si nasadí tak, že sotva vidí. Je schopen si vzít v létě zimní bundu, pokud jí bude mít po ruce. Není schopen rozeznat, co si do jakého počasí oblékne. Hygiena se mu musí připomínat. Rád používá vidličku i nůž při jídle, ale mívá s ním problém**,** jí nečistě**.** Občas mu něco spadne na zem, pak to sebere a dá si to do úst. Proto jí převážně lžící, nezpůsobně a u jídla mu dělá problém sedět v klidu. Málokdy používá sám od sebe kapesník**,** a to i při velké rýmě. Nerad uklízí hračky a oblečení.

Společenské návyky a dovednost:

Rád staví kostky a puzzle. Má rád auta a vláčky. Je nevtíravý, rád je pochválen. Je rád**,** když ho dospělí pohladí a řekne, že je šikovný. Občas také vyžaduje tělesný kontakt, má radost, když ho dospělý pochová a pomazlí se s ním. Je usměvavý.

Osobnostní projevy, celková charakteristika:

Má hodně rád tátu, je to jeho vzor. Negativně reaguje na hovory o své sestře. Je bezelstný a každému věří, proto nejspíš bude mít problém s tím, že se nechá lehce „nachytat‘‘. Na změny prostředí reaguje dobře. Ráno brzo vstává a večer chodí pozdě spát.

Rodina:

Chlapce převážně doprovází otec. Rodina spolupracuje s o.s. STŘEP, OSPOD.

4 DISKUSE

Při psaní absolventské práce jsem měla k dispozici odborné knihy, spisy o sociálním šetření, zdravotnické a pedagogické dokumenty aj. Jako zdroj dalších informací pro teoretickou část jsem také využila různé internetové stránky. Dále jsem čerpala informace z rozhovorů se zaměstnanci v Mateřské škole speciální a ze svých vlastních zkušeností.

Při výběru tématu, jsem si položila několik otázek pro zpracování mé absolventské práce. Konkrétně následující: Proč jsou některé děti agresivnější než druhé?, Mohou počítačové hry a televize děti ovlivnit?, Jaké zařízení se o takové děti dále stará?

Na téma absolventské práce mě přivedla praxe ve MŠS v Čimicích, kde mě nejvíce oslovila praxe. Za celé tři roky odborné a souvislé praxe se mi nejvíce líbilo v této škole. Práce se všemi pracovníky byla velice úspěšná. Prostřednictvím MŠS jsem se blíže seznámila s dětmi a jejich sociálními problémy. Poznala jsem tak chlapce, zejména média negativně ovlivnila.

Ve chvíli, kdy jsem začala pracovat na tomto tématu, mě velice překvapilo, že mnoho autorů se zabývá touto problematikou, ale vědecky tento problém není stále prokázán. Podle mého názoru je velmi těžké rozpoznat špatný vliv médií a vliv výchovy rodičů, a proto se dané téma stává více diskutované.

Na praxi jsem požádala o dokumentaci dětí a blíže jsem se seznámila s dětmi a jejich konkrétními problémy. Byla to pro mne velice zajímavá zkušenost, ale rovněž obtížná (např. komunikace s dítětem nebo s rodiči).

Dle mého názoru by rodiče měli více vyhledávat odbornou pomoc. Při objevení a jeho řešení je nutná spolupráce pracovníků z různých profesí (lékař, psycholog, sociální pracovník atd.). Bylo by dobré, kdyby společnost byla více informovaná o vážnosti problematiky vlivu médií na dítě předškolního a školního věku.

Pro další vývoj dítěte a jeho život v dospělosti je nezbytné, aby rodiče nepodceňovali vliv médií. U některých dětí se nemusí projevit hned, ale třeba až v dospělosti. Vzniklého problému si většinou nejdříve všimne partner, proto i on by měl být dostatečně informován.

Rozhodně si myslím, že by rodiče měli brát problematiku vlivu médií velmi vážně. Odborníci by měli více informovat školy a pořádat různé semináře pro učitele. Stát by měl zpřísnit zákony. Veřejnost by měla mít větší přístup k informacím. Rodiče by měli více využívat nabízenou odbornou pomoc. Pomohou tak nejen sobě, ale hlavně svým dětem, které mohou být zbytečně umístěné v zařízeních, ve kterém by ani nemusely být.

ZÁVĚR

Na začátku své práce jsem si stanovila několik cílů. Hlavním cílem popsat vliv televize a počítačových her na chování dětí. Tento cíl jsem splnila a problematiku vlivu jsem podrobně popsala. Dalším cílem bylo popsat agresivitu a její projevy. Opatření, která je vhodné zavést. Jako další cíl jsem si stanovila uvést jedno zařízení, do kterého může být dítě umístěné, a popsat život dětí v tomto sociálním zařízení. Vybrala jsem si Speciální mateřskou školu Drahaňskou, kam jsem chodila na praxi již delší dobu, tak pro mě nebylo složité tento cíl splnit.

V teoretické části jsem se zabývala definováním základních pojmů, které souvisejí s mediálními prostředky. Nejdříve jsem pracovala na historii médií a jejím členěním. Je zde uveden stručný přehled vývoje médií v ČR. V dalších kapitolách teoretické části jsem se zaměřila na popsání a charakteristiku agresivity. Další kapitolou je ochrana dětí a spolupráce školy s rodiči a dětmi, dále zákony a legislativa SPOD.Další částí mé teoretické práce jsou poruchy chování u dětí a sociálně-právní ochranou dětí. V teoretické části jsem popsala výzkumy z celého světa i z České republiky.

V praktické části jsem se zaměřila na jedno zařízení, kam může být dítě umístěno. Vybrala jsem Speciální mateřskou školu Drahaňská, která se zabývá péčí o zanedbávané děti, ale poskytuje pomoc i dětem jinak ohroženým. Další kapitolou v praktické části je popsání denního programu a aktivit. Na kazuistiku jsem společně s pracovníky z MŠS vybrala Tomáše, u nichž se vyskytl problém vlivu médií, a MŠS mu tak poskytla dočasný domov.

Na závěr mohu jen doufat, že si lidé začnou více všímat, co sledují jejich děti, jaké hry hrají a jak se k sobě chovají. Věřím, že situace v oblasti televize a počítačových her, se nebude nadále zhoršovat a tento problém se stane jednou z priorit v našem státu. Je možné, že průzkum, který by jednoznačně určil, jaký vliv a v jakém rozsahu na děti mají média by, mohl vést k porozumění celého problému a jeho aktivnímu řešení.

SUMMARY

The Influence of Media on Children

I chose this topic because of my interests in work with children. I wanted to solve the issue of impact of today´s mass media such as television, PC, games, fairy tales. Children´s interest in television and games is still rising. I focused my attention on the fact how children perceive aggression on television and how much this one affects them.

Television can be a powerful entertainment and education tool for children if they watch the adequate programme. However, studies have shown that television, and media in general, can also have a very negative influence on them. Some studies indicate that watching television can shorten attention span, distort body image, work in conjunction with other factors to increase obesity, create fear, and increase aggressive and anti-social behaviour if this exposure is unmonitored and unlimited.

I was also very interested in the fact if parents perceive aggression in electronic media as a threat to proper moral development of children.

The main goal of my assignment is to find out the main effect of television programme on children. The other goals are to describe the attitudes of parents towards aggression on television and games, and childrens protection from these factors, what kinds of means can be used for protection and how the state can help them, what kinds of problems can occur to children, and how this problem can be changed.

My practical part is focused on Special nursery in Čimice. In this nursery there are placed 30 children at the most. Nursery provides care and help to children aged 2 to 7 years old. In my work I have case histories about children influenced by media. The most of my knowledge I got from literature and case reports.

There is no evidence on the impact of media on children. But experts agreed that

protection of children from mass medis is necessary. I hope I successfully met the aims of my assignment.

Key words:
mass media, child, television, game, influence, aggressive behaviour

BIBLIOGRAFIE

Monografie

1. BLAŽEK, B. *Tváří v tvář obrazovce.* Praha: Sociologické nakladatelství, 1995. 199 s. ISBN 80-85850-11-7.
2. BURTON, G., JIRÁK, J. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister a Principal, 2001. 392 s. ISBN 80-85947-67-6.
3. DeFLEUR, M. L., BALLOVÁ-ROKEACHOVÁ, S. *Teorie masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1996. 363s. ISBN 80-7184-099-8.
4. ERKERT, A. *Hry pro usměrňování agresivity.* Praha: Portál, 2004. 96 s. ISBN 80-7178-938-0.
5. JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média*. Praha: Portál, 2009. 416 s. ISBN 978-80-7367-466-3.
6. JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Média a společnost.* Praha: Portál, 2003. 207 s. ISBN 80-7178-697-7.
7. McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha: Portál, 2009. 640 s. ISBN 978-80-7367-574-5.
8. PORTMANNOVÁ, R. *Jak zacházet s agresivitou.* Praha: Portál, 1996. 102 s. ISBN 80-7178-094-4.
9. RAMONET, I. *Tyranie médií.* Praha: Mladá fronta, 2003. 232 s. ISBN 80-204-1037-6.
10. ŘÍČAN, P., PITHARTOVÁ, D. *Krotíme obrazovku: Jak vést děti k rozumnému užívání médií.* Praha: Portál, 1995. 62 s. ISBN 80-7178-084-7.
11. SUCHÝ, A. *Mediální zlo - mýty a realita.* Praha: Triton, 2007. 176 s. ISBN 978-80-7254-926-9.

Elektronické odkazy

1. *Portál přátel marketingu a médií*. [online]. [cit. 2012-05-07]. Dostupný z WWW: <http://www.mmportal.cz/medialni-vychova-deti-3-co-vedi-deti-o-reklame.html>.
2. *Britské listy.* [online]. [cit. 2012-05-07]. Dostupný z WWW: <http://blisty.cz/art/15514.html>.
3. *Prevention-smart parents*. [online]. [cit. 2012-05-08]. Dostupný z WWW: <http://prevence.sananim.cz/chapter-9>.
4. *Dětská televize*. [online]. [cit. 2012-05-08]. Dostupný z WWW: <http://dtv.lbc.cz/cojedtv.asp>.
5. *Mediaresearch.* [online]. [cit. 2012-05-08]. Dostupný z WWW: <http://www.mediaresearch.cz/aktualita/tz-rodice-vice-hlidaji-cas-svych-deti-traveny-u-televize-a-internetu>.
6. *Novinky.cz*. Varovné klipy ukazují rodičům šokující projevy dětí ovlivněných televizí. [online]. [2012-05-09]. Dostupný z WWW: <http://www.novinky.cz/kultura/243399-varovne-klipy-ukazuji-rodicum-sokujici-projevy-deti-ovlivnenych-televizi.html>.
7. *Rada pro rozhlasové a televizní vysílání*. [online]. [cit. 2012-05-09]. Dostupný z WWW: <http://www.rrtv.cz/cz/static/cim-se-ridime/stavajici-pravni-predpisy/pdf/231-2001.pdf >.
8. *Média set*. Historický vývoj médií. [online]. [cit. 2012-05-09]. Dostupný z WWW: <http://www.mediasetbox.cz/cs/uzitecne-informace/historicky-vyvoj-medii/>.
9. *Evangelická teologické fakulta.* Historie médií. [online]. [cit. 2012-05-09]. Dostupný z WWW: <http://www.etf.cuni.cz/~comenius/Projekt%2001/media_historicky.htm>.
10. *Česká televize*. Kampaň za zodpovědné sledování televize dětmi měla u rodičů úspěch. [online]. [cit. 2012-05-09]. Dostupný z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/media-a-technologie/155157-kampan-za-zodpovedne-sledovani-televize-detmi-mela-u-rodicu-uspech/>.

11. *Děti a média.* Ochrana dětí zákonem. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://www.detiamedia.cz/col/6/ochrana-deti-zakonem.htm>.
12. *Doktorka.* Jak vznikají poruchy chování u dětí?. [online]. [cit. 2012-07-30]. Dostupný z WWW: <http://rodina-deti.doktorka.cz/jak-vznikaji-poruchy-chovani-u-deti>.
13. *Moje rodina.* Poruchy chování a emocí u dětí. [online]. [cit. 2012-08-02]. Dostupný z WWW: <http://www.moje-rodina.cz/tema-tydne/poruchy-chovani-a-emoci-u-deti-1>.
14. *Ministerstvo práce a sociálních věcí.* Rodina a ochrana práv dětí. [online]. [cit. 2012-07-20]. Dostupný z WWW: <http://www.mpsv.cz/cs/7241>.
15. *Ministerstvo práce a sociálních věcí.* Systém sociálně-právní ochrany dětí v ČR. . [online]. [cit. 2012-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.mpsv.cz/cs/7243#II.%2034%20konec>.
16. *Ministerstvo práce a sociálních věcí.* Děti s vývojovými problémy / funkce kurátora pro děti a mládež. [online]. [cit. 2012-07-23]. Dostupný z WWW: <http://www.mpsv.cz/cs/7254>.
17. *Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod.* Sociálně patologické jevy. [online]. [cit. 2012-07-27]. Dostupný z WWW: <http://www.sos-ub.cz/proj_06/lekce4/hyp16.htm>.
18. *Informační a vzdělávací portál školství Zlínského kraje.* Nežádoucí sociálně patologické projevy školních dětí. [online]. [cit. 2012-07-28]. Dostupný z WWW: <http://www.zkola.cz/zkedu/rodiceaverejnost/socialnepatologickejevyajejichprevence/socialnepatologickejevyajejichprevenceobecne/15367.aspx>.
19. *Národní informační centrum pro mládež.* Fyzické týrání, zneužívání a zanedbávání - charakteristika. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://www.nicm.cz/fyzicke-tyrani-zneuzivani-a-zanedbabani-charkteristika>.
20. *Národní informační centrum pro mládež.* Xenofobie a rasismus - charakteristika. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://www.nicm.cz/xenofobie-a-rasismus-charakteristika>.
21. *Národní informační centrum pro mládež.* Gambling - charakteristika. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://www.nicm.cz/gambling-charakteristika>.

22. *Národní informační centrum pro mládež.* Prostituce- charakteristika. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://www.nicm.cz/oblasti/socialne-patologicke-jevy/prostituce/charakteristika>.
23. *Národní informační centrum pro mládež.* Sekty - charakteristika. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: < http://www.nicm.cz/sekty-charakteristika>.
24. *E-bezpečí.* Dětská prostituce. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/sexting/482-dtska-prostituce>.
25. *E-bezpečí.* Stručně o dětské pornografi. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/107-72>.
26. *Business center.cz.* Trestní zákon. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW:<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni_zakon/cast2h5.aspx>.
27. *Volný.* Předčasný pohlavní život v dospívání. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW:<http://www.volny.cz/petr.imlauf/rizika.htm#1_predcasny>.
28. *Dáma.* Média a komunikace- stále významnější součást volného času dětí a mládeže. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW: <http://rodina.dama.cz/clanek.php?id=4604>.
29. *Arcibiskupství pražské.* Rodiče, děti a televize. [online]. [cit. 2012-07-29]. Dostupný z WWW:< http://cpr.apha.cz/rodice-deti-a-televize/>.
30. *Rychle snadno.* Moc médií. [online]. [cit. 2012-08-01]. Dostupný z WWW:< http://www.rychlesnadno.cz/2011/03/01/moc-medii/>.
31. *Nové služby.* Vliv moderní technologie na děti. [online]. [cit. 2012-08-01]. Dostupný z WWW:< http://www.novesluzby.cz/zajimavosti.209/vliv-moderni-technologie-na-deti.20438.html>.

PŘÍLOHY

Příloha 1 – Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠS

Příloha 2 – Souhlas se zařazením dítěte do MŠS

Příloha 3 – Zařazení dítěte do MŠS na zkušební dobu

Příloha 4 - Zmocnění k vyzvedávání dítěte do MŠS

Příloha 5 – Vstupní dotazník – zdravotní do MŠS

Příloha 6 – Dohoda o azylovém pobytu dítěte

Příloha 7 – Souhlas rodiče

Příloha 8 – Přihláška ke stravování

Příloha 9 – Hlavní sdělení kampaně

Příloha 10 – Dopady kampaně

Příloha 11 – Dopady kampaně 2

Příloha 12 – Viditelnost kampaně

Příloha 1 – Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠS

Mateřská škola speciální
Drahaňská 779/7
181 00 Praha 8

Č.j. : Vyřizuje : Datum :

Adresa zák.zástupce dítěte :

ROZHODNUTÍ
o zařazení dítěte do mateřské školy speciální

Ředitelka Mateřské školy speciální, Drahaňská 779/7, Praha 8 podle §34 odst.3 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhlášky č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění

rozhodla takto :

Jméno dítěte : .....naroz.:.....

dítě MŠ .....

bytem v .....

se zařazuje do .....

od .....

Odůvodnění :

Na základě předložených návrhů a doporučení .....

.....

je zde důvodný závěr, že s ohledem na tyto skutečnosti je jeho zařazení v MŠS nutné.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání a to do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává prostřednictvím MŠS ke SKU MHMP, Jungmannova 29/35, Praha 1 – 110 00.

Osobně převzal/a .....

V Praze dne .....

.....

Mgr.Taťána Nesvedová
ředitelka

Příloha 2 – Souhlas se zařazením dítěte do MŠS

SOUHLAS
se zařazením dítěte do Mateřské školy speciální, Drahaňská 779/7, Praha 8

V souladu se zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhláškou č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění

vyslovuje

zákonný zástupce dítěte .....

pan / paní .....

souhlas

s jeho zařazením do Mateřské školy speciální, Drahaňská 779/7, Praha 8.

Současně v souladu se zněním výše uvedených právních předpisů bere na vědomí, že nastanou-li v průběhu docházky dítěte změny v charakteru potřebné péče nebo přestane-li MŠS odpovídat potřebám dítěte i rodiny, může ředitel po předchozím upozornění písemně oznámeném zákonnému zástupci dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání.

V Praze dne : .....

.....
podpis zákonného zástupce

Příloha 3 – Zařazení dítěte do MŠS na zkušební dobu

Mateřská škola speciální
Drahaňská 779/7
181 00 Praha 8

Č.j. : Datum :

Zařazení dítěte do MŠ speciální na zkušební dobu

Ředitelka Mateřské školy speciální, Drahaňská 779/7, Praha 8 podle § 34 odst.3 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a v souladu s vyhláškou č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění

rozhodla takto :

Jméno dítěte : ..... naroz. :.....

bytem v : .....

k docházce do Mateřské školy speciální, Drahaňská 779/7, Praha 8

od : .....na zkušební dobu do : .....

Odůvodnění :

Diagnostický pobyt ve výše uvedené době předchází rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠS během které bude prověřena schopnost dítěte přizpůsobit se podmínkám tohoto zařízení i prověřeny důvody, pro které má být dítě do MŠS zařazeno.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání a to do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává prostřednictvím MŠS ke SKU MHMP, Jungmannova 29/35, Praha 1 – 110 00.

Převzal dne : .....

Podpis zákonného zástupce : .....

Mgr.Taťána Nesvedová
ředitelka

Příloha 4 - Zmocnění k vyzvedávání dítěte do MŠS

Mateřská škola speciální
Drahaňská 779/7
181 00 Praha 8

ZMOCNĚNÍ
k vyzvedávání dítěte z Mateřské školy speciální

Jméno dítěte : .....

Datum narození : .....

Bydliště : .....

Podepsaní rodiče (zákonní zástupci) žádají, aby výše uvedené dítě vyzvedával z MŠS pan/paní :

.....

.....

.....

.....

Rodiče (zákonní zástupci) prohlašují, že od převzetí dítěte touto pověřenou osobou *přebírají veškerou odpovědnost.*

.....
Podpis rodičů (zák. zástupců)

V Praze dne : .....

Příloha 5 – Vstupní dotazník – zdravotní do MSŠ

VSTUPNÍ DOTAZNÍK - ZDRAVOTNÍ

Jméno dítěte ..... *naroz.:* .....

matka : ..... *otec :* .....

Dětský lékař : ..... ***tel.:*** .....

adresa : .....

ordinační hodiny : .....

.....

.....

***odborní lékaři**, v jejichž péči dítě je :* .....

.....

.....

Závažná onemocnění v rodině : .....

.....

***těhotenství a porod** – základní údaje (průběh, porodní hmotnost, adaptace, ...)* .....

.....

.....

infekční onemocnění : .....

.....

alergie : .....

alergické projevy (vyrážky, otoky, ...

léky na alergie – dávkování : .....

alergie na léky : .....

alergie na potraviny (reakce) : .....

.....

*častěji **opakovaná onemocnění** (angíny, záněty vedl.dutin, zánět středního ucha, ...)*

.....

.....

***úrazy** (závažnější):* .....

.....

***operace** (mandle, punkce dutin, apendix,...) :* .....

hospitalizace *v nemocnici (kolikrát, proč, kdy naposled):* .....

.....

.....

trpí dítě nějakou jinou ***závažnou chorobou*** *nebo* ***následky úrazu*** *(epilepsie, psychické poruchy, jaterní léze apod.) :* .....

.....

.....

jakými léky bylo dosud léčeno : .....

.....

léky užívané v současné době *(jaké – dávkování) :* .....

.....

potíže v současné době *:* .....

.....

zvláštní péče *– jaká :* .....

.....

.....

enuréza *(denní – noční)* ***, enkopréza, pleny*** *:* .....

.....

.....

.....

spánek *(jak spí a usíná, čas.režim spánku, rituály, noční děsy, ...) :* .....

.....

.....

stravovací návyky *(chuť k jídlu, zvyklosti, co nejí, ...) :* .....

.....

.....

další důležité informace *ke zdravotnímu stavu dítěte :* .....

.....

.....

.....

.....

Příloha 6 – Dohoda o azylovém pobytu dítěte

DOHODA o azylovém pobytu dítěte

Jméno a příjmení dítěte : .....

naroz. : .....bydliště :.....

.....

Mateřská škola speciální
Drahaňská 779/7, Praha 8 – 181 00
zastoupená ředitelkou Mgr.Taťánou Nesvedovou

a

zákonný zástupce výše uvedeného dítěte

pan/paní : .....

uzavřeli dne ..... **časově vymezenou dohodu**

týkající se umístění dítěte ve výše uvedeném školském zařízení.

Důvod azylového pobytu

Důvodem je dočasná neschopnost zákonného zástupce zajistit péči o dítě jiným způsobem, než dočasným umístěním v internátním zařízení. Návrh k umístění předložil a podpořil OSPOD v Praze ..... .

Doba pobytu

Po oboustranné dohodě v zájmu svěřeného dítěte se přijetí k azylovému pobytu uskuteční

od ..... nejdéle do .....

Změní-li se důvody tohoto pobytu, může být ukončen ihned, rovněž tak i prodloužen (dohodou) na dobu nezbytně nutnou.

Obě strany prohlašují, že si tuto dohodu před jejím podpisem přečetly a že byla uzavřena po vzájemném projednání podle jejich pravé a svobodné vůle, určitě, vážně a srozumitelně, nikoliv v tísni.

.....
zákonný zástupce dítěte

.....
ředitelka

V Praze dne .....

Příloha 7 – Souhlas rodiče

Souhlas rodiče – zákonného zástupce dítěte

Jméno dítěte : .....

Datum narození : .....

Souhlasím – nesouhlasím, aby u výše uvedeného dítěte bylo provedeno ***orientační logopedické vyšetření*** klinickým logopedem, aby v případě potřeby bylo zařazeno do individuální péče v Mateřské škole speciální, Drahaňská 779/7, Praha 8 pod vedením logopedické asistentky.

Souhlasím – nesouhlasím s ***psychologickým vyšetřením*** a s předáním zprávy Mateřské škole speciální, Drahaňská 779/7, Praha 8. Termín vyšetření bude zákonnému zástupci dítěte včas předem oznámen.

.....
podpis zákonného zástupce dítěte

V Praze dne .....

Příloha 8 – Přihláška ke stravování

Mateřská škola speciální, Drahaňská 779/7, 181 00 Praha 8

PŘIHLÁŠKA KE STRAVOVÁNÍ

Příjmení a jméno : .....naroz. .....

r.č. ..... státní příslušnost .....

Trvalý pobyt .....

Zákonný zástupce .....

Bydliště .....

Telefon/mobil .....

Úhrada stravného : a) bankovní účet (trvalý příkaz) .....

b) složenkou vydanou školní jídelnou

c) hotovostní platby v kanceláři sociální pracovnice

Zákonný zástupce dítěte vstupuje při přihlašování ke školnímu stravování ve školní jídelně se školou do právního vztahu a obě strany se tak zavazují k poskytování stravovacích služeb dle právních předpisů (zákon č.564/2004 Sb., školský zákon a vyhláška č.107/2005 Sb., o školním stravování, v platném znění) a rovněž pokynů stanovených vnitřními předpisy školy.
Úplata stravného je určena výší finančního normativu dle vyhlášky č.107/2005 Sb. v platném znění.

Potvrzuji správnost údajů a zavazuji se oznámit jakoukoliv změnu týkající se stravování a dodržovat termín platby stravného a školného. Dále souhlasím, že výše uvedené údaje mohou být použity do matriky ŠJ dle §2 vyhlášky č.364/2005 o vedení dokumentace a zákona č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Podpis otce, matky nebo zákonného zástupce .....

V Praze dne .....

Hlavní sdělení kampaně

Kampaň byla velmi dobře pochopena a jen málokoho nechala na pochybách, o čem je. Přinesla především sdělení o tom, že je potřeba kontrolovat, na co se děti dívají a kdy, a že je to plně na rodičích.

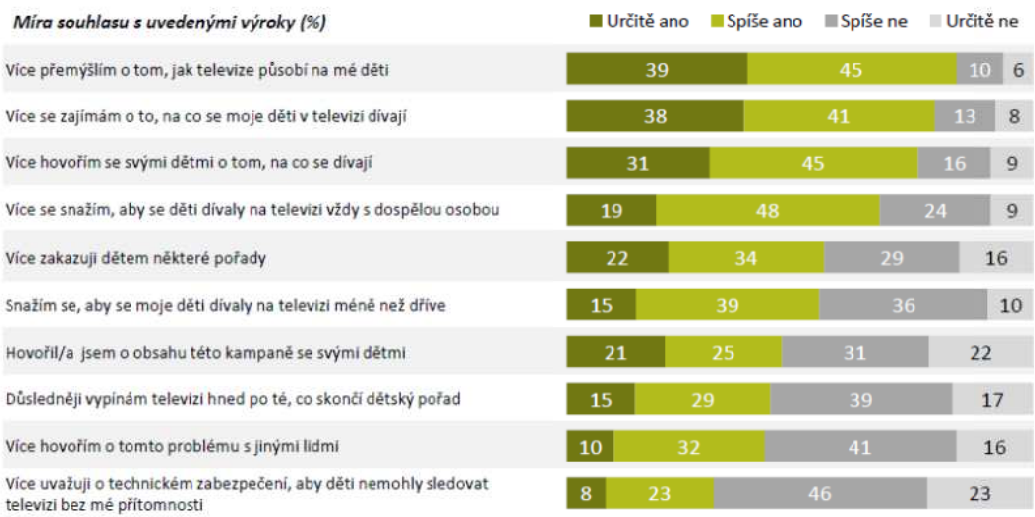
***Báze: Celý vzorek** (606)*

K4. Co bylo podle vás hlavní sdělení této kampaně?

Dopady kampaně

Účinky kampaně jsou zatím zejména na pasivní úrovni.

Báze: Ti, co viděli alespoň jeden ze spotů (476)

K10. Do jaké míry vás osobně tato kampaň přiměla k těmto krokům?

Dopady kampaně

Kampaň přiměla nadpoloviční většinu rodičů o problému více přemýšlet a v mnoha případech i problém nějak řešit. Řešení prostřednictvím větší komunikace s dítětem o trochu převládá, ale častá je i kombinace obou přístupů.

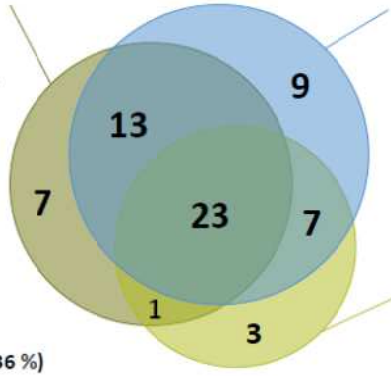
Více s dítětem komunikuje (45 %)

Uvedli určitě ano u jednoho z výroků:

Více hovořím se svými dětmi o tom, na co se dívají

Více se snažím, aby se děti dívaly na televizi vždy s dospělou osobou

Hovořil/a jsem o obsahu této kampaně se svými dětmi

Více o problému přemýšlí (53 %)

Uvedli určitě ano u jednoho z výroků:

Více přemýšlím o tom, jak televize působí na mé děti

Více se zajímám o to, na co se moje děti v televizi dívají

Více hovořím o tomto problému s jinými lidmi

Více dítě omezuje ve sledování televize (35 %)

Uvedli určitě ano u jednoho z výroků:

Více zakazuji dětem některé pořady

Snažím se, aby se moje děti dívaly na televizi méně než dříve

Důslednějí vypínám televizi hned po té, co skončí dětský pořad

Více uvažuji o technickém zabezpečení, aby děti nemohly sledovat televizi bez mé přítomnosti

Zatím žádný dopad (36 %)

Neuvedli určitě ano u žádného výroku.

Báze: Ti, co viděli alespoň jeden ze spotů (476)

K10. Do jaké míry vás osobně tato kampaň přiměla k těmto krokům?

Přílohy 12 – Viditelnost kampaně